

Ім'я користувача: Кафедра академічного естрадного вокалу та звукор... ID перевірки: 1009399697

Дата перевірки: 29.11.2021 11:38:48 EET Тип перевірки: Doc vs Internet

Дата звіту: 29.11.2021 11:41:15 EET ID користувача: 100004420

Назва документа: магістерська-Ковнева-надіслати-на-перевірку

Кількість сторінок: 55 Кількість слів: 14466 Кількість символів: 102899 Розмір файлу: 125.72 KB ID файлу: 1009418748

1.11% Схожість

Найбільша схожість: 0.39% з Інтернет-джерелом (<https://revmarkscahefer.blogspot.com/2021/10/brown-sugar-lyrics-eas>).

1.11% Джерела з Інтернету

16

Сторінка 57

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

3.06% Цитат

Цитати

18

Сторінка 58

Не знайдено жодних посилань

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

4

ВСТУП

Тема любові є в художній творчості кожного народу, оскільки любов посідає особливе місце в світовій культурі та мистецтві. Вона буває глибока та пристрасна, взаємна та нерозділена, зраджена. Є любов до Батьківщини та материнська любов... Всі її прояви відображені в музичному мистецтві та висвітлюють різноманітні стани людської душі, стверджують її цінності та визначають взаємини між людьми. Музична палітра любові – різнобарвна: лірична, філософська, патріотична, інтимна, трагічна та віддана ідеї. Це одвічна тема роздумів і мистецтва. Грані феномену любові набагато ширші за діапазоном ідейно-образних втілень та сформовані внаслідок синтезу еволюційних, соціально-культурних, історичних процесів, що безпосередньо впливають на емоційно-психологічну сферу життя людини.

Тема любові та кохання посідає одне з провідних місць в мистецтві, у тому числі й музичному. Концерти та театральні вистави на любовну тематику більш ніж будь-які інші мають попит серед глядачів, а продюсерські центри, режисери-постановники та маркетологи відмічають, що стовідсотково вдається реалізувати квитки саме на концерти та вистави про кохання. Саме популярністю даної тематики в суспільстві аргументована актуальність проекту «Музична палітра любові». Також у процесі розробки концепції творчого проекту «Музична палітра любові» було виявлено брак досліджень концепту любові, зокрема його метафорично-вербальному вияві в пісенному жанрі.

Мета творчого проекту «Музична палітра любові» – розкриття теми любові в розмаїтті її виявів у сучасній естрадній пісенній творчості.

Для досягнення поставленої мети було поставлено такі **завдання**:

- охарактеризувати специфіку концепту любові у світовій культурі;
- розкрити особливості втілення теми любові у пісенному жанрі;
- розробити сценарій та підготувати творчий проект «Музична палітра любові» у вигляді сольного концерту;

- охарактеризувати композиції «Крила любові», «Мама моя», «Molitva», «Коло на талії», «Black velvet», «I Feel good», «Не моя», «Дім сонця», що увійшли до творчого проекту «Музична палітра любові».

Об'єкт дослідження – тема любові в світовій та українській культурі.

Предмет дослідження – естрадний пісенний репертуар, що розкриває багатогранність теми любові.

Поставлені в даній роботі завдання зумовили використання різних методів та підходів, а саме *культурологічний підхід* – для характеристики концепту любові у світовій культурі; *історичний підхід* – для аналізу пісенного доробку зарубіжних та українських композиторів на тему любові; **ПРОЄКТНИЙ МЕТОД** – для розробки концепції творчого проекту, *музично-аналітичний метод* – для характеристики вокальних композицій проекту «Музична палітра любові».

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження обговорювались на V Міжнародній науковій конференції молодих вчених, аспірантів та магістрантів «Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір» (Київ, 4-5 листопада 2021 р.).

Публікації.

1. Ковнєва Ю. Ю. Концепт любові в пісенній творчості. *Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір*: матеріали V міжнар. наук. конф. молодих вчених, аспірантів та магістрів, 4-5 лист. 2021 р. Київ: НАКККіМ, 2021. С. 101–102.

Структура роботи. Анотація творчого проекту складається зі вступу, основної частини (двох розділів, чотирьох підрозділів), висновків, списку використаних джерел (55 позицій), додатків. Загальний обсяг роботи – 78 сторінок, з них основного тексту – 56 сторінок.

РОЗДІЛ 1 КОНЦЕПТ «ЛЮБОВ» В ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ

1.1. Любов як культурний концепт

Любов в житті та культурі людства – це результат синтезу розвитку емоційної сфери людини разом з еволюційними, соціально-культурними, історичними чинниками. Відсутність загальноприйнятих дефініцій любові в просторі світової культури призводить до того, що в різних джерелах закоханість стає синонімом любові, або любов ототожнюється з коханням та розглядається як залежність, хвороба чи захисний механізм.

Однією з базових складнощів феномену любові, є виявлення сутності та якісних градацій даного поняття в загальнокультурній сфері, через неоднорідність його теоретично-визначених базисів та їх постійні видозміни, зумовлені плином часу та змінами світосприйняття людства.

В контексті нашого дослідження любов розглядається, як результат співвідношення декількох сторін життя людини: біологічної, соціальної та духовної, а особливо актуальною для нас є дослідження останньої сторони, яка відіграє найголовнішу роль в культурному формуванні особистості, хоча й не може існувати без двох попередніх.

На сьогоднішній день важливим є також питання аспекту любові, як ціннісної, аксіологічної категорії: чи залишається місце для неї у сучасному швидкоплинному світі, з нестабільними поглядами та ціннісним апаратом. Чи залежить любов як така, від суспільства, його культури та ідеології?

Для розгляду цих та інших питань необхідно з'ясувати яким було розуміння любові, як найширшої філософсько-культурної категорії в історії через призму століть. Необхідно виділити етапи її розгляду, їх основні тенденції, тотожності та розбіжності. В питанні любові завжди мали місце

різноманітні погляди та своєрідні протиріччя в силу інколи магістральних її трактувань авторами та представниками різних історичних епох.

Хоча поняття, співвідносні з любовною тематикою, існували ще в стародавні епохи, наприклад, були присутні в шумеро-аккадському епосі, давньокитайській, давньоіндійській, давньоєврейській та інших культурах, основні підходи до проблеми любові та її диференціації були досить ґрунтовно сформовані за часів Античності.

Від попередників давні греки, на початковому етапі становлення своїх поглядів запозичили можливість використовувати міфи для інтерпретації світоустрою, в якому любові відводилася роль пояснювального принципу світобудови. В епоху міфотворчості любов відігравала важливу роль у життєдіяльності людського роду, породжуючи порядок і гармонію всього Космосу, творячи світ з хаосу, хоча усвідомлювалася первісною людиною на рівні образної свідомості. Міф розглядає природу і людину у вигляді нероздільного цілого, а індивіда представляє розчиненим у первісному колективі. Людина відчуває безпосередньо свій зв'язок з усім Космосом, поєднуючись із ним, як єдине ціле. Становлення поняття «ерос» в античній філософії безпосередньо здійснюється на основі цього образного уявлення про космічність продуктивного акту як акту відновлення та воскресіння всієї природи та людино-світу в цілому і пояснює характерний для античної свідомості синкретизм образу та поняття.

Так, Гесіод пов'язував еволюцію і динаміку космосу з еросом. Емпедокл у поемі «Про природу» розглядав походження світу від двох полярних космічних сил – любові та ворожнечі.

Говорячи про тілесне і духовне в античному розумінні любові, слід зазначити, що попри те, що дух ще не превалював над тілом, мала місце тенденція до їхнього поділу, також Платон поділяв любов на чотири ступені: до прекрасного тіла (ерос), душі (агапе), знання (сторге) та ідеї (філія). З його робіт у наше життя проникли ідеї про плотське і духовне (платонічне) кохання, погляди на гомо- і гетеросексуальні відносини, проблема андрогінності.

4

Аристотель, описуючи переваги любові, виділяє у ній дружній елемент, розглядаючи дружбу як мету любові, бо «існує щось, що з'єднує людей, саме любов» як «духовне спілкування друг з одним». Це щось, чи любов, прирівнюється до істинного «Я», яке дає істинну свободу, знання свободи, як своєї сутності, як своєї мети, що дає розуміння істинної природи любові [4, с. 225].

Загалом у творах Аристотеля утверджується пріоритет цінності дружби порівняно з любов'ю, а праці Овідія і нині є цінним джерелом порад із завоювання протилежної статі.

Отже, в Античності, на відміну від попередніх культур, стався якісний стрибок у динаміці поглядів філософів на феномен любові, який із всеосяжного принципу світобудови трансформувався в індивідуальне почуття, що має ознаки, які дозволили античним дослідникам описати прояви любові у житті кожної людини та виділити наступні види любові:

Ерос – чуттєва, стихійна та захоплена любов, що супроводжується бурхливою пристрастю, та стремлінням до повного фізичного оволодіння.

Людус – гедоністична любов-гра, що не відрізняється глибиною почуттів та будується здебільшого на статевому потягу до отримання задоволення та прихильності до всього нового.

Манія – ірраціональна любов-одержимість, для якої типовими є залежність від об'єкту потягу, нав'язлива любов, «болюча пристрасть» та почуття ревності, яке розпалює вогонь цієї любові.

Сторге – спокійна, тепла, надійна любов батьків до своїх дітей.

Прагма – практична любов, що може поєднувати в собі людус та сторге; а також любов, що легко піддається свідомому контролю та вигоді в стосунках; тип любові, коли вибір партнера може здійснюватися не з волі серця, а з корисливих розрахунків.

Філія – духовний стан прив'язаності, обумовлений особистим вибором. В порівнянні з еросом більш спокійна любов, що може бути зумовлена спорідненими зв'язками (любов до рідних), або власним вибором (любов до

друзів). Така любов може бути спрямована не тільки на одухотворений об'єкт, філія може втілювати наприклад любов до Батьківщини та ін.

Агапе – жертвне кохання. Любов-самовіддача, синтез еросу та сторге. Альтруїстична, безумовна любов, для якої характерне самозречення, відмова від особистої вигоди. Саме подібний вид любові проповідують більшість світових релігій.

Таким чином, в античності любов виступає космічною силою, а тілесний і духовний аспект любові тісно пов'язані як один з одним, так і з космосом; любов і космос представлені в певній тотожності. Духовна любов розуміється античними греками передусім як зв'язок людей, об'єднаних високим рівнем розумності, бо, тільки розумному є доступним розуміння цієї другої категорії любові, її духовної наповненості. Розумній любові протиставляється любов-потреба, що асоціюється з ницістю і вульгарністю «першого Ероса»: «низький той вульгарний шанувальник, який любить тіло більше, ніж душу» [4, с. 110].

У Середньовіччі любов до конкретної людини витіснилася любов'ю до Бога. В середні віки відбулося звільнення індивіда від громади за допомогою акту богопізнання, і на перший план вийшла жертвна любов. Перша книга, присвячена цій проблемі – «Філософія любові», була написана Леоне Ебрео, яка в XV–XVII ст. неодноразово видавалася в Іспанії, Італії, Франції, але сьогодні незаслужено забута, обґрунтовує духовну природу любові і розглядає її в нерозривній єдності з творчістю, сутність якої міститься в божественному розумі, або у світовій душі.

В основі філософської та наукової методології Середньовіччя лежала схоластика як мистецтво доказу того, що прийнято на віру. Пояснюючи головне питання, питання існування Бога, вона одночасно охоплювала всі інші важливі питання буття людини, такі як любов зокрема, даючи їм своє трактування. Питання про любов у середньовічній схоластиці – це, перш за все, питання про любов до Бога. Безсумнівно, античний «духовний ерос», взагалі будь-яке тілесне наповнення любові, виявилися незатребуваними середньовічною

схоластиками і навіть ворожими їй, і поступилися місцем ідеям любові як руху до Бога, хоча процес цієї зміни не був закінченим і однозначним.

Раннє християнство ще не відкидало любов небожественну, хоч і пов'язувало її з Богом, як найвищим проявом цієї любові. Любов до ближнього, справжня і навіть передуюча любові до Бога (яка є основою для неї) була потрібна ранньому християнству як ідея, без якої воно не могло існувати – цю ідею раннє, «катакомбне» християнство, що виникло в середовищі римських рабів і провінційних жителів, протиставило озлобленню, війнам, беззаконню та безчесності пізнього Риму.

Аврелій Августин, який заклав основи схоластики, вже почав процес відходу від ідеї такої любові. У трактаті «Про місто Боже» Августин різко розводить земне і небесне, протиставляючи тлінності і бруду «граду земного» чистоту «граду Божого», якого людина може і має прагнути, живучи на землі. У цих умовах любов сприймається як старанне пізнання Бога (на відміну від Сократівського «пізнай самого себе»).

Августин зазнав серйозного впливу ідей Платона, тоді як пізніша, класична європейська схоластика і, переважно, Фома Аквінський сприйняли здебільшого вчення Аристотеля. Для Фоми ідея пізнання Бога також була центральною, проте в даному випадку йдеться не лише про надрозумне пізнання чи інтуїтивну любов, але й про інтелектуальне, умоглядне пізнання. Для класичної та пізньої схоластики ранньохристиянський ідеал любові до ближнього як засобу наближення до Бога багато в чому втратив своє значення і був замінений питанням пізнання Бога, бо тільки це пізнання може призвести до любові.

У середні віки загалом людина без любові являла собою неповноцінну, жалюгідну істоту. У християнстві, на відміну від платонівської концепції Ероса, набуває значення особисте усвідомлення себе та іншого через любов до Бога. В епоху середньовіччя між любов'ю до Бога та душею людини встановлюється тотожність.

7

Середньовічна схоластика не несла ідею повної уніфікації знань, мала місце боротьба думок. Однак повний поворот від Бога до людини став можливим лише з XIV–XV ст., коли епоха Ренесансу знову зробила людину та її почуття предметом пізнання.

В епоху Відродження релігійне уявлення феномену любові змінюється раціональним та філософським: любов прирівнюється до думки, яка представлена абсолютом. Уявлення про любов епохи Відродження зберігають любов, що тяжіє до космічного і тілесного початку, і любов, яка сягає Бога, які у своєму взаємопроникненні породжують справжнє уявлення про любов як духовний, безкорисливий початок людини.

«Істинна любов бажає на шкоду собі бути корисним іншим... Ніхто не може любити іншого, якщо до цього він не полюбив себе – але тільки праведно», – заявляє Еразм Роттердамський [37, с. 170]. Разом з тим він різко протиставляє праведну любов статевій, вбачаючи сутність останньої лише в «маленькому мерзеному лоскоті» [37, с. 200].

Уявлення про моральну цілісність любові у її сутнісному значенні втрачається у філософії Нового часу. Тут формуються сутнісні характеристики любові, але щодо прояву її конкретних властивостей: у Гоббса, Локка, Спінози та Кондильяка кохання розглядається як бажання приємного; у Лейбніца – як прагнення досконалості; у Мальбранша – як прагнення добра; у Хатчесона, Юма та Сміта – як прагнення альтруїзму.

Філософія Нового часу спочатку не розглядає любов як Абсолют або вищу духовну цінність, ставлячи її в ряді неминучих і не завжди таких, що приносять користь атрибутів людського життя. Любов розумілася філософією нового часу як одна з пристрастей, властивих людському організму.

У Новий час любов розглядалася дослідниками також, як сильний афективний порив, що керує поведінкою людини. Для прикладу в роботах Френсіса Бекона прослідковується амбівалентне ставлення до любові. Особливо очевидно це проявляється при порівнянні християнської та чуттєвої любові. Божественна любов з'єднує і пов'язує воедино всі чесноти, тому

відповідає назві «узи досконалості»; вона вчить людину любити та цінувати перш за все самого себе. Чуттєва любов виступає імітацією християнської любові, і хоча вона, як і інші афекти, підносить душу, але вносить в неї своїми поривами хвилювання та дисгармонію, спустошуючи людину. На відміну від неї божественна любов одночасно підносить і заспокоює, викликає наше захоплення і ніколи не може бути надмірною. Чуттєва любов зачаровує людину, породжує вигадки та спокуси, особливо у присутності предмету любові. Дуже часто вона приносить багато нещастя. Бекон наводить приклади того, що більшість сильних світу цього не захоплювалися любов'ю до божевілья, оскільки пристрасті властиві лише слабким людям. Як висновок мислитель нагадує кожному про необхідність бути пильним та обережним з любов'ю, щоб вчасно врятуватись від неї. Ознакою ірраціональності любові філософ вважав час її розквіту в соціумі – великі успіхи чи глобальні лиха.

Якісно новий крок у розумінні сутності любові зробила німецька класична філософія, визначаючи любов як принцип духовної діяльності. За Кантом, таємниця любові – це таємниця моральних законів усередині людини, які є сутністю людського роду і дані їй апріорно. За Фіхте, любов представлена як сила онтологічного з'єднання двох протилежностей – «Я» і «Не-Я», на які спочатку розчленовується світова духовна сила, щоб потім знову поринути у їх возз'єднання. Для Шеллінга любов стає принципом діяльності загального духовного початку, а для Гегеля любов постає як прояв абсолютного духу, живуча ідея, за допомогою якої людина посилює свою індивідуальність.

У філософії німецьких романтиків (А. і Ф. Шлегель, Новаліс та ін.) любов виступає як онтологічний принцип життя, що є універсальною миротворчою силою, при цьому чуттєвість ставиться в один ряд з піднесеною духовною любов'ю. Відповідно до романтичної філософії, «культура чуттєвості є однією із стимулів і найважливішим мотивом любові [22].

У XIX–XX столітті проявилася неоднозначність підходів дослідників до проблеми любові. Так, у роботах Артура Шопенгауера, Фрідріха Ніцше загалом присутня негативна оцінка значущості любові, яка уподібнювалась до родового

інстинкту або способів маніпуляцій іншими. Дослідники цього часу багато чому критикують погляд на любов як на ідеальну, благу силу, а також вони розширюють та доповнюють погляди, властиві попередній епосі. Ф. Ніцше визнає у любові і самозбереження, і самозаперечення, відкидаючи у ній альтруїзм. С. К'еркегор говорить про неміцність чуттєвого образу любові – незважаючи на те, що він має в собі божественне, існує небезпека деградації його до егоїстичної погоні за насолодами, минуше намагається в цьому випадку піднятися до вічного.

Любов для Тейяра де Шардена є глибоко духовною, одухотвореною тінню божественності. При цьому в своїх працях Тейяр де Шарден висловлюється про любов, майже ніде прямо не пояснюючи і не визначаючи її. Можливо, це пов'язано з тим, що любов, як і Бог, для Тейяра – релігійного мислителя, фактично апіорна. Разом з цим на основі положень, висловлених Тейяром у праці «Божественне середовище», можна виділити три сутності любові – біологічну (притаманна тією чи іншою мірою всім живим істотам, що перебувають у розвитку), розумну (її досягає, розвиває в собі та осягає людина, звільняючись від егоїзму) і божественну, космічну (тут йдеться вже не про індивідуальне почуття, а про колективне існування, яке починається тоді, коли людина і все людство готове до неї, коли «людина» та «Бог» практично розмиті). Зрозуміло, ці сутності можуть бути виділені лише в теорії, насправді вони нероздільні [27].

К. С. Льюїс, письменник і релігійний мислитель, позначає три типи любові чіткіше, будуючи свою думку на прикладах і зіставленнях. Це три типи – любов-потреба, любов-дар та любов-оцінка. Так, любов-потреба є нижчим, але невід'ємним ступенем любові, на якій ґрунтуються інші. Це, по-перше, потреба у прив'язаності, потреба у усвідомленні своєї потреби. Любов-потребу, зауважує Льюїс, можна порівняти з «задоволенням-потребою» – тим відчуттям, яке саме собою не є задоволенням, якщо йому не передує шлюб і перестає бути задоволеним, коли та чи інша потреба задоволена.

Якщо любов-потребу можна порівняти з потребою дітей у батьках (при цьому це не означає її навмисної егоїстичності), то любов-дар, другу категорію кохання, доречно зіставити з любов'ю батьків до дітей. У той же час, любов-дар не можна назвати однозначно вищою, оскільки вона має на увазі потребу в прив'язаності і також невільна від інстинктивних складових.

Найбільш абстрактною є третя категорія любові, любов-оцінка, що називається так за аналогією із «задоволенням-оцінкою». У порівнянні з задоволенням-потребою, згаданою вище, задоволення-оцінка є іншим типом відчуття, оскільки воно апелює до загального. Любов-оцінка також звертається до загального та не пов'язана безпосередньо з якимось певним об'єктом; можна говорити про неї як про любов до буття, або навіть безсуб'єктну любов-буття.

Подібні приклади наводить у «Божественному середовищі» Тейяр де Шарден: найбільш абстрактно розуміється любов у своїй космічності, маючи на увазі неусвідомлений «потяг до єдності», який виникає у людини, яка насолоджується природою чи музикою. Безсумнівно, що музика об'єднує людей різних мов і культур, оскільки почуття, викликані нею, не перебувають у прямій залежності від тієї чи іншої мови чи культури.

Безсуб'єктна любов-оцінка означає, по суті, не власне любов, а моральний закон, що дозволяє людині оцінювати все з погляду любові, у тому числі й саму себе. За Льюїсом, Бог може розбудити в нас благодатну любов-оцінку до себе, що Льюїс вважає «найкращим даром... Коли він є у нас, нам все можливо» [15, с. 261].

Особливі погляди на таємницю любові притаманні вітчизняній філософській думці радянських часів. Вітчизняна та російська філософія кінця XIX – початку XX століття здійснює воскресіння платонівської концепції Еросу, як космічного об'єднуючого початку, пропущеної через призму особистості, індивідуальності, безсмертя якої полягає у здобутті людиною своєї початкової цілісності у вигляді любові. Духовна спрямованість російської філософії межі XIX–XX століть (Н. Ф. Федоров, В. С. Соловйов, Н. А. Бердяєв, В. В. Розанов та ін.), розуміння нею космічної ролі людини зумовили те, що всі філософські

пошуки визначення сутності любові інтуїтивно або свідомо концентрувалися навколо проблеми людини, тлумачення її сутності, що мало визначальний вплив на всю світову культуру ХХ століття.

В. С. Соловйов пов'язує любов з постійним духовним розвитком людини. На певному етапі розвитку любов повинна бути не тільки відчутною для людини, а й стати усвідомленою для неї – тільки в цьому випадку любов може стати всезагальним законом людського буття. Поки ж, на думку В. Соловйова, свідомо любов перебуває у зачатковій стадії розвитку, але вона можлива в перспективі, оскільки вдосконалення людини в силу її розуму немає межі. Саме з розвитком розуму прийде і усвідомлення тієї любові, яка стане силою людства, що об'єднує та оновлює його собою. У цьому концепція В. Соловйова перегукується з поглядом Тейяра де Шардена, який говорив про постійний розвиток людини всередині ноосфери, про наближення до Бога через самовдосконалення.

Паралельно В. Соловйов вбачав сенс людської любові у виправданні та порятунку індивідуальності через жертву егоїзму та зазначив, що логічним є виділення трьох видів любові:

- 1) любов, яка більше дає, ніж отримує – «amor descendens», або ж низхідна любов;
- 2) любов, яка більше приймає, ніж віддає – «amor ascendens», висхідна любов;
- 3) любов, в якій поєднуються та врівноважуються між собою дві вище названі любові – «amor aequalis», або ж статева любов.

Цим визначенням відповідають три головні види любові, що зустрічаються в дійсному життєвому досвіді, а саме: любов батьківська, любов дітей до батьків та статева любов [16, с. 216–217].

К. Ю. Тарновський, вивчаючи у своїй праці любов, як етичну цінність, пише про неї наступне: «концепт “любов” пов'язаний не тільки з вірою, словами, волею, але і з негативними переживаннями – страхом, тугою, гріхом, смутком, проте при цьому сполучним елементом цих груп є концепт «радість»,

семантичне ядро якого представлено “турботою”; оскільки любов викликає активну дію, вчинок, то може розглядатися як об’єкт, на який спрямована мета; любов як ставлення до подібності є духовною якістю» [26, с. 8].

До подібних висновків дійшла М. В. Базарова, розуміючи любов як сенсожиттєву цінність, мотиваційний феномен, що збагачує ідеалами, насичує глибокою духовністю людські відносини, що містить відчуття унікальності, справжності і незамінності людини, що виявляється через рефлексію в акті переживання. Цінність любові виявляється в емоційному спогляданні, контакті що супроводжується відчуттям радості, щастя та незамінності [5, с.27].

В сучасному суспільстві поняття любові як сенсожиттєвої цінності, не змінюючи свого змісту, набуває поєднання наступних культурних смислів:

1) соціального, оскільки любов пов’язана з ідеєю розумної громадської організації, з гармонізацією людських відносин;

2) етичного, так як любов виступає вершиною морального ставлення до людини;

3) естетичного сенсу, який полягає у розгляді любові як духовної насолоди, бажання та потягу до краси;

4) біологічного, так як любов є комплексом бажань і пов’язаних з ними переживань.

На нижчому культурному рівні любов виявляє себе у зв’язку з життєво важливими потребами, більш високому рівні (рівні самопрояву) любов сприяє самореалізації особистості, тоді як у рівні культурності цінність любові перетворюється на цінність іншої людини.

Цінність феномену любові полягає у прагненні людей до позитивних самозмін для руху до власних ідеалів, саморозкриття нових граней особистості та виявлення їх у оточуючих, появи відчуттів надможливостей та бажання зробити щасливим та кращим весь світ.

Короткий огляд робіт дослідників різних історичних рубежів засвідчив неоднозначність авторських та загально-культурних підходів до суті любові.

Таким чином, відповідно до еволюції трансформацій уявлень про любов, можна зробити наступні висновки.

1. Якщо розглядати становлення уявлень про любов як єдність матеріального початку та духовного, то формуються своєрідні етапи цієї еволюції:

а) етап космічного єднання людини з природою та розчинення матеріального (психічно-тілесного) людського початку духовному (космічному), що відповідає міфологічному та античному етапам історії;

б) етап, де починає превалювати духовний початок, а між любов'ю і душею людини встановлюється певна тотожність (при цьому психічно-тілесний початок відсувається на задній план), цей етап охоплює тривалий період Середньовіччя;

в) епоха Відродження, коли любов розуміється як єдність тілесного і духовного початків, які повинні доповнювати один одного;

г) раціонально-філософський етап, де любов усвідомлюється спочатку як одна з людських пристрастей, якій неможливо протистояти, а потім асоціюється з розумом та можливим переродженням людини, її оновленням; особливий погляд на любов пропонують неортодоксальні релігійні мислителі (зокрема, Тейяр де Шарден, К. Льюїс), розглядаючи її як основу розумного і водночас праведного існування людини.

2. В еволюції уявлень про любов чітко простежуються дві традиції – західноєвропейська та російська, причому виявляється близькість останньої (особливо традиція В. Соловйова) до концепцій західних неортодоксальних релігійних мислителів.

3. Більшість, але не всі філософсько-культурні системи, поділяють психофізичну сторону любові («любов-потреба») та її духовну сторону, при цьому по-різному трактуючи їх взаємозв'язок та співіснування.

4. В історії філософії та світової культури погляд на любов як на одну з цінностей співіснує з поглядом на неї як на безсуб'єктний (космічний)

об'єднуючий початок, в якому психічний (тілесний) початок злитий з духовним, а людський з божественним.

1.2. Тема любові в музичній культурі

Феномен любові в музичному мистецтві, як і у світовому культурному просторі унікальний за своєю природою. Його унікальність полягає у вічному існуванні, незалежно від епох культур та світобачень, а також у незрівнянній глобальності, оскільки поняття любові може бути універсальним і водночас індивідуальним. Жодне поняття чи концепт світової культури не охоплює такого діапазону значень та культурних особливостей, як любов. У розгляді цієї теми в контексті музичної культури практично неможливо застосувати єдине, вірне та повне її визначення. Дана особливість вмотивована тим, що існує чимало варіацій та проявів любові в музиці, але тем не менш у своїй основі ці варіації мають схожі риси, внаслідок чого кожна з них значима та цінна для людини – романтична любов, любов між дітьми та батьками, сестринська, братська любов, дружня прив'язаність, любов до Батьківщини (патріотизм) та рідного дому, любов до тварин, природи, любов до цінностей та ідеалів, або ж навіть кумирів, любов до справи всього життя чи любов до Бога, – всі ці прояви займають значне місце у житті кожної людини і без них існування в соціумі однозначно було б беззмстовним та обмеженим.

Серед універсальї культури суб'єктного ряду поняття «любов», без сумніву, займає центральне місце, виступаючи базовим для культурних традицій всього світу. Темі любові на музичному, театральному, сценічному та продюсерському п'єдесталах відведено головне місце, бо на думку режисерів, сценаристів та маркетологів саме ця тема лідирує серед усіх інших за критеріями популярності, затребуваності та надзвичайної актуальності у всіх своїх проявах.

Дослідження тенденцій популярності теми любові в музичному просторі України та світу свідчить про те, що широка, різноманітна палітра її

тематичних, концептуальних та метафоричних проявів і є ключовим та основоположним фактором її популярності, тому що кожен з них тим чи іншим чином знайомий слухачеві та знаходить відгук в його творчій свідомості під час емпатичних, асоціативних процесів сприйняття музики.

Це підтверджується дослідженням Сальвадора Климента і Марти Колл-Флоріт з дослідницької групи GRIAL (пов'язаної з факультетом мистецтв і гуманітарних наук Відкритого університету Каталонії), згідно з яким тема любові займає головне місце серед всіх музичних чартів журналу «Billboard» з 1946 по 2016 рік та є темою 52-х пісень з 71, що за ці роки очолювали чарти журналу. «Поп-музика створюється для досягнення комерційного успіху, і почуття любові, її пробудження, нерозділеності надзвичайно привабливі для будь-якої аудиторії в будь-який час...» [41].

Як висновок дослідження, що охопило 71 рік, 73,23% від загальної кількості популярних пісень написані саме про любов. Даний аналіз, опублікований у журналі «Text and Talk», досліджує область, мало вивчену вченими: поп-музику. Сальвадор Климент аргументує необхідність їх праці тим, що насправді зовсім мало досліджень якісно аналізують дискурс, відображений у текстах естрадних музичних хітів. Такий аналіз допомагає вивчати соціальні тенденції у широкому масштабі [41].

Також у ході масштабної роботи по вивченню популярного пісенного простору було проаналізовано дуже важливу логічну ланку – тексти пісень, які найчастіше слухали у США протягом семи десятиліть, щоб з'ясувати, як змінювалися уявлення про любов з часом. Дослідження показало, що понад 70% образної мови в піснях становлять метафори, які використовуються для вираження почуттів романтичної любові в поп-музиці. Це спостереження відповідає теоретичним припущенням, які вказують на те, що більша частина мислення людини спирається на метафоричну мову, оскільки метафора допомагає ефективно виражати концепції та складні емоції. Аналізуючи найпоширеніші метафори, прослідковується, як любов і пов'язані з нею почуття

та переживання концептуалізувалися в музичному мистецтві та культурі протягом багатьох років.

Починаючи з ласкавого «Prisoner of Love» («В'язня любові») Перрі Кома та закінчуючи вірусним хітом «Love Yourself» («Люби себе») Джастіна Бібера, подорож по найпопулярнішим пісням про любов кожної епохи показує, що те, як ми говоримо про любов та сприймаємо її – процеси, що постійно змінюються з плином часу та розвитком людства і продовжують змінюватись до тепер, враховуючи реактивні зміни тенденцій в наш час.

У трьох чвертях найпопулярніших пісень, що увійшли до дослідження даної тематики оспівується романтична любов, тоді як інші відносяться до більш еротичної тематики. У перспективі аналіз відбиває цікаве явище. З 1970-х років американська поп-музика використовує більш чуттєві та відверті метафори, щоб говорити про любов. Аналіз показує, що пісні з відвертою тематикою переважно належать до періоду між 1977 та 1982 роками, і це ті ж шість пісень, які найбільше слухали щороку і були визнані найпопулярнішими.

Ще один бум відверто чуттєвих пісень припадає на період із 1996 по 2008 рік, коли за ці 13 років лідируючими стали п'ять таких хітів. Аналіз також показує, що 14 з 15 пісень, які найчастіше слухали в період з 1983 по 2016 рік, присвячені любовним мукам. Багато пісень, що увійшли до фокусу дослідження також стосуються любові, але з погляду фізичної близькості: від бажання бути поруч із коханою людиною до злиття при контакті між закоханими. Також певний відсоток досліджуваних пісень показує любов в аналогії з володінням чи неволею. Принаймні, у десятках найпопулярніших пісень про любов йдеться про нерівні любовні стосунки, в яких один із закоханих вважає іншого своєю власністю.

У деяких випадках любов відображається як ще одна форма підпорядкування. Фактично трохи більше двох третин пісень відображають взаємозв'язок метафор фізичної близькості та володіння; інакше кажучи, обидві ідеї, схоже, перетинаються.

Згідно з загальним аналізом Сальвадора Климента та Марти Колл-Флоріт, кожна з проаналізованих пісень використовує метафору, говорячи про любов. А серед сотень любовних метафор, що використовуються найчастіше, виділяються ті, які відносяться до любові як до близькості, володіння, єднання, фізичного контакту, полону, предмету чи подорожі. Різноманіття варіацій втілення любові в піснях всіх часів та країн не має меж, як не має кордонів і популярність цієї теми в серцях людей всього світу.

Дослідивши також подібні тенденції любовної тематики в музиці на теренах України, а саме рейтинг «ТОП-100 українських пісень 2020-го року» за версією інформаційної агенції «Львівський портал» було зроблено висновок, що більше 60-ти популярних пісень з загальної сотні написані про любов та її різновиди [9], що робить дану популярну тему в українському суспільстві пріоритетним компонентом в ієрархії потреб людини ХХІ століття, а обґрунтовується цей факт тим, що саме через сприйняття та захоплення певними піснями найповніше розкривається емоційна складова свідомості індивіда, його ставлення до оточуючих та до себе, вияв його почуттів та внутрішніх ідейних настроїв. Також різні прояви любові в мистецтві та культурі завжди, так чи інакше, відображають всі аспекти та протиріччя людського існування.

Однак яким би різним не був творчий шлях втілення любові в музиці, її ідейна сутність залишається незмінною. Любов є духовним феноменом, вона виражає здатність вищої духовної субстанції тріумфувати у людині. Вона в найбільшій мірі визначає, формує уявлення про духовне у всіх його проявах. Саме ця особливість феноменальності любові зумовлює її постійну актуалізацію у наукових дослідженнях останніх десятиліть.

Відповідно вивчення парадоксальної популярності теми любові в музично-пісенному мистецтві дозволяє виділити загальну тенденцію ставлення до цього явища цілих поколінь. Для того, щоб більш точно визначити підтипи любові в музично-пісенній площині, необхідно звернутися до теоретичних передумов та критеріїв розгляду даного явища. Слід підкреслити, що досі

наукові дослідження даної теми в мистецтвознавстві підпорядковуються загальним ідеям філософських чи культурологічних концепцій людини (Е. Фромм, В. С. Соловйов, Тейяр де Шарден та ін.), в яких поняття любові посідало центральне місце. При аналізі диференціацій прояву любові в пісенному просторі доцільним є використання градацій відомого філософа та психолога Еріха Фромма на такі різновиди як: братська любов, любов материнська, еротична, любов до себе та любов до Бога [34].

Однак найбільш прямо та багатоаспектно до даного феномену підійшов С. Аверінцев, в енциклопедичній статті «Любов», в якій він характеризує любов, як інтимне та глибоке почуття, спрямованість на іншу особистість, людську спільність чи ідею. Автор обґрунтовує важливість системного підходу до явища любові та закладає у визначенні любові багатогранність її проявів: «Важливість і складність явища любові визначаються тим, що в ньому, як у фокусі, перетнулися протилежності біологічного і духовного, особистісного і соціального, інтимного і загальнозначущого. З одного боку, статева або батьківська любов містить в собі здорові біологічні та загальні інстинкти, що є спільними у людини з тваринами, і немислима без них. З іншого боку любов, наприклад до ідеї може являти собою інтелектуальний захват, можливий тільки на певних рівнях культури. Але якою різною за своїм психологічним матеріалом може бути любов, якою мати любить своє новонароджене немовля, любов, якою закоханий любить свою кохану, і любов, якою громадянин любить свою Батьківщину, все це є любов, що відрізняється від усього, що тільки «схоже» на неї – від егоїстичного “потягу”, або “інтересу”...» [3, с. 279–280].

В світовому пісенному дискурсі представлені всі перераховані вище види кохання та любові, кожному з яких відповідає свій тематичний напрям та конкретний приклад.

Любов до Батьківщини, рідного краю чи країни проживання оспівується в патріотичних піснях, гімнах. Яскравим зразком подібного втілення є пісня «Любов до України» авторства та виконання Ольги Монастирської – української співачки, яка довгий час жила в США та повернулася до рідного краю через

відданість Батьківщині та продовжила втілювати свою безмежну любов до нееньки України в пісенній творчості.

Окремий вид любові, яку можна назвати безумовною знаходить втілення в батьківській (направленій на дітей) та дитячій (відповідно направленій до батьків) любові. Ця любов може оспівуватися в одах, елегіях, піснях-присвятах. Загальний світовий та особливо український естрадний пісенний доробок на цю тему невичерпний, до нього входять легендарна «Материнська любов» Миколи Мозгового, «Не плач, тато» авторства Ольги Животкової – це пісні, які щорічно та неодноразово виконуються на всіх українських талант-шоу. А під «Доню, доне моя» авторства та виконання Олександра Пономарьова танцювала танець з батьком напевно кожна третя наречена нашої країни.

Ще одним специфічним видом любові є любов братерська, котра якщо говорити про сучасну естраду та зокрема закордонну поп-музику, втілюється в цілому пісенному жанрі, в якому перше тематичне місце відводиться саме братським узам, і це – реп. Звичайно ж, братня любов в українському просторі знаходить своє відображення також в багатьох інших пісенних проявах, наприклад таких, як військові, козацькі пісні, пісні про братерство та ін.

Що ж стосовно любові до Бога, яка описується у всіх філософських та культурних картинах світу і звісно не оминула музичне мистецтво, то найбільше вона проявляється звісно в молитвах. Адже саме в них оспівується любов до Бога, його доброта та милість, здатність споглядати, беззаперечно любити та прощати не дивлячись ні на що. Однак останнім часом любов до Бога у пісенному дискурсі зустрічається не тільки в молитвах, а й у сучасних естрадних піснях, щоправда, інколи вона стає дещо переосмисленою. У таких піснях любов асоціюється з вірою в Бога, де Бог часом виступає не всемогутнім творцем, а божеством, у такого роду піснях він схильний припускатися помилок, як і звичайна людина і тут розуміння через призму любові притаманне вже людині. Подібне трактування любові до Бога все частіше простежується у сучасних текстах пісень, тому що вони відображають дійсність з усіма її перевагами та недоліками. В нашу епоху Богові відводиться місце здебільшого

у серцях людей, тоді як розум займає наука, здатна пояснити все, що відбувається навколо нас. До прикладу, легендарна пісня «One of us» («Один з нас»), спочатку виконана Джоан Осборн та згодом багато разів переспівана іншими виконавцями, дає нам найповніше уявлення про релігійність сучасного суспільства, його своєрідну віру в Бога та любов до нього, що надихає на фантазії та філософські роздуми на тему того, що можливо Бог взагалі – один з нас? Питання віри, любові та релігії в пісенній творчості завжди було та буде простором для обговорень та темою дискусій до тих пір, поки будуть продовжувати з'являтися нові варіації та пісні на цю тематику, а цей процес незупинний.

В цілому загальну кількість пісень про любов на сьогоднішній день вирахувати практично неможливо, адже їх кількість щоденно зростає. Орієнтовні дослідження музикознавців свідчать, що за всю історію сучасного музичного мистецтва було записано понад 100 мільйонів пісень про любов, а їх повну тематичну різноманітність вирахувати просто нереально. Однак найоб'ємнішою ланкою любовної пісенної творчості, без сумніву є напрямок, який оспівує романтичну любов та всі її градації проявів та втілень.

У світовому музичному просторі існують пісні про «нову» любов (невичерпна жила, з якої брали натхнення, мабуть всі, починаючи від Елвіса Преслі до Еда Ширана); пісні про перевірену часом відданість (наприклад, «Our Love Is Here To Stay», виконану дуєтом Елли Фіцджеральд та Луї Армстронга); пісні про розрив (феноменальна «We Are Never Ever Getting Back Together» Тейлор Свіфт розійшлася тиражем у сім мільйонів копій); пісні втілення відданості (версія Вітні Х'юстон «I Will Always Love You» Доллі Партон є одним із найпопулярніших треків усіх часів); а також пісні про примирення та прощення (легендарна «Sorry Seems To Be The Hardest Word» Елтона Джона). Природним, є також існування на шоу-бізнесових теренах безлічі пісень про секс та спокусу (наприклад, «Sexual Healing» Марвіна Гейя та «Let's Get It On»).

Та переважна більшість з романтичних любовних пісень написані на печальну тематику розбитих сердець. Показовим у дослідженні теми сумної, драматичної любові в музиці є цікавий факт, – список відтворення Spotify під назвою «Sad Love Songs For **Cry To**» («Сумні пісні про любов для плачу») налічує понад 35 000 підписників, що є одним з найбільших показників на аудіоплатформі та свідчить про виняткову популярність даного емоційного концепту в музиці. Пісні про таку по-різному сумну, меланхолійну, інколи драматичну, але знайому кожному любов продовжують задовольняти невтомну потребу людей слухати сумну музику. Цікавим аспектом сприйняття музики є те, що певна насолода та залежність від емоцій суму та страждання, викликаних піснями про любов, багатьма сприймається як парадоксальне явище, що стало своєрідним ідейним поштовхом для дослідження Монреальського університету в 2016 році, опублікованого в «Frontiers In Psychology», в ході якого було запропоновано наукову основу для «парадоксальної насолоди смутком, викликаним музикою» [44]. У статті стверджується, що потяг до негативних емоцій у музиці можна пояснити скоріше як синтез паралельних процесів, а не як парадокс. Ці процеси активізуються зовнішніми факторами оточуючого середовища, а також контекстом особистості, настроїв, минулого досвіду, культурних умов і соціальних норм. Дослідники виявили, що сумні пісні викликають біохімічну реакцію у чуйних слухачів, активізуючи дію корисних гормонів.

Дуже влучним є висловлювання Синтії Вейл, співавторки пісень «You've Lost That Lovin» та «Feelin» для «The Righteous Brothers» щодо сприйняття слухачами близької їм за духом, сумної музики: «Більшість людей не можуть висловити свої почуття, тому хороша пісня про любов має змусити їх сказати: «О, Боже, я саме так і відчуваю» [42]. Саме це і є головною метою пісень про любов – пробуджувати знайомі всім почуття та переживання завдяки музиці та тексту.

Цікавим ключовим елементом встановлення асоціативного емоційного зв'язку у багатьох захоплююче популярних піснях є прояв любовної ностальгії.

22

Такий вид любові відчувається в культовій пісні «Yesterday», написаній Полом Маккартні, а також у відомих в Україні та за її межами піснях під назвою «Де ти тепер» у виконанні Квітки Цісик та, наприклад пісенної композиції «Моя перша любов» авторства та виконання Миколи Мозгового.

Ще одним унікальним підвидом любовної пісенної творчості, яка базується на емпатичних зв'язках сприйняття музики слухачем, є так звані «факельні» пісні, назва яких походить від англ. «Torch song» – «пісня факела», що в символічному втіленні означає нести факел за когось/для когось, або ж підтримувати вогонь нерозділеного кохання. Любов в такому контексті є зазвичай драматичною. Трагедія полягає у нерозділеності, невзаємності почуттів, або взагалі втраті об'єкту любові, яка може статись через розлуку назавжди, смерть чи нещасний випадок. Зазвичай факельні пісні виконуються з направленістю на джазовий, блюзовий стильові орієнтири, але це не обов'язковий критерій для їх характеристики. Зразком типової факельної пісні є композиція «Jim» («Джим»), яка звучала у варіаціях різних співачок: Еллі Фіцджеральд, Біллі Холлідей та Сари Воган. Однак, Біллі Холлідей на виконанні однієї сентиментальної факельної пісні не зупинилася та створила цілий альбом любовних пісень такого стилю під відповідною назвою «Music for torching».

Загальна більшість всіх вічно-відомих пісень про любов присвячені розбитим любов'ю серцям, та написані власниками цих самих розбитих сердець. Причиною цього є те, що люди відчувають та сприймають речі та події значно глибше, гостріше коли переживають страждання від болю чи мук кохання, а відповідно в такому стані пісні створюються з максимально потужним емоційним насиченням. «Якби “Blood on the Tracks” Боба Ділана був альбомом про те, наскільки щасливим був шлюб Ділана, я не думаю, що він когось би зацікавив та вразив...», [42] – вважає лауреат Греммі та композитор хіта Нори Джонс «Don't know why» Джесс Харріс.

Характерним показником популярності сумних любовних пісень є не тільки те, що саме вони є найбільш численною групою серед усіх інших, але й

те, що продаються вони краще за інші пісні про любов – у просто вражаючих обсягах. Наприклад всім відома «My Heart Will Go On» Селін Діон, – безсмертна пісня, саундтрек до фільму «Титанік» була продана тиражем 20 мільйонів примірників. Тейлор Свіфт, яку заголовки статей постійно звинувачують в тому, що вона багатіє на людських душевних драмах, присвячує свій черговий успішний альбом любові, що зводить з розуму: пристрасній, чудовій, чарівній, жакливій, трагічній, любові, яка має дивовижну славу, і як результат – альбом під назвою «Lover» стає єдиним записом, проданим мільйонним тиражем в США в 2019-му році.

Пісня про любов завжди знайде свого слухача не залежно від її виду, направленості чи метафоричного втілення, вона буде популярна не залежно від мови, жанру чи стилю в якому вона створена. Саме тому, відображаючи своїм змістом ідейні настрої суспільства, пісні про любов входять до світових топ-чартів, займаючи провідні позиції в культурно-мистецькому просторі.

Любов споконвіків лідирує на світових музичних теренах та буквально кожного десятиліття, протягом понад 100 років випереджає за популярністю інші теми в музично-пісенній творчості.

У 1914 році блюзова композиція «St. Louis Blues» у виконанні В.К.Хенді досягла рівня справжньої, широковідомої поп-пісні про любов, відразу ставши основою репертуару багатьох поколінь виконавців та навіть отримавши прізвисько «Гамлет для джазмена» [52, с. 83] через свою поширеність в музичних колах та часте виконання музикантами.

Місце на вершині популярності наступних десяти років зайняв «Stardust» Хоагі Кармайкла 1927-го року, що вважається найбільш виконуваною піснею про любов ХХ століття та налічує за свою історію понад 1500 записів за версією National Public Radio USA. Наступним любовним лідером стала пісня Ірвінга Берліна «Cheek To Cheek», 1935-го року, а в 1945 музичний олімп популярності посіла пісня Діка Вотсона «I Love You (For Sentimental Reasons)».

Незабаром з'явилась пісня, яка затьмарила всіх попередників і стала вічним хітом, нею стала – «Love Me Tender» Елвіса Преслі та Кена Дарбі, яка у

1956-му році зірвала дах не тільки фанатам короля рок-н-ролу, але й слухачам всього світу, згодом заслужено потрапивши до «Списку 500 найкращих пісень усіх часів» за версією журналу Rolling Stones. У 1967 році на зміну пісенній легенді прийшов своєрідний гімн любові під назвою «All You Need Is Love» у виконанні ліверпульської четвірки The Beatles.

Наступну музично-любовну декаду очолила інноваційна та самобутня пісня «I'm Not in Love», що стала проривом серед всіх тогочасних пісень і принесла гурту «10cc's» у 1975 році довгоочікувану впізнаваність. Проте у 1981-му естафету популярності перейняла пісня у характерному для 80-х років жанрі синті-поп, під назвою «Tainted Love» у виконанні нью-вейв гурту «Soft Cell's», втім вона залишалась популярною і в 90-х та 2000-х роках, тому що була переспівана постіндустріальним гуртом «Coil» та Мерліном Менсоном.

Музичним рекордсменом у 1991-му році стала пісня «(Everything I Do) I Do It For You» Брайяна Адамса, кількість переглядів якої в інтернеті на той момент перевищила 200 мільйонів, а тираж синглу в США сягав 4-х мільйонів, згодом заслужено привівши пісню до премії Греммі та Оскар. В наступне десятиліття «пісню декади №1» за версією журналу NME стала вже добре знайома поколінню міленіалів – «Crazy In Love» Бейонсе, випущена у 2003 році. Згодом вона отримала премію Греммі, як краща R&B пісня, а вже у 2018 році журнал Rolling Stones взагалі назвав її кращою пісню XXI століття.

Минулого десятиліття, в топі музичних чартів світу однозначним лідером за рівнем прослуховування стала пісня «We Found Love» Ріанни. Композиція 8 тижнів безперервно займала перше місце в головному чарті Америки – Billboard Hot 10 та стала найбільш прослуховуваною пісню 2011 року Це рідкісний результат, що став вершиною популярності теми любові в музиці в наш час.

Всі наведені вище зразки – це лише невелика частина пісень на любовну тематику, які за весь час існування полонили серця слухачів та зібрали всі можливі види нагород, та слід зазначити, що світовий пісенний обсяг занадто великий та незлічимий, щоб охопити та дослідити всіх музичних лідерів думок та всі прояви в їх піснях розчарування, ейфорії та життєвих катастроф,

викликаних реальною любов'ю. Однак, без сумніву, своєю тематичною різноманітністю любов забезпечила найкращих авторів пісень матеріалами для натхнення та створення нових шедеврів на століття вперед. Незалежно від того, чи є пісня про любов щасливою чи тужливою, такою, що викликає сльози чи пристрасно захоплює дух, її завершена версія завжди має вплив на масову культуру, створюючи нові актуальні музичні тенденції.

Однак загальний ландшафт музики може змінюватись, разом з новими віяннями та тенденціями, а тема любові завжди залишатиметься в її основі. Леонард Коен вважав, що в основі пісень про любов знаходяться непохитні людські емоції, і саме тому вони залишаться актуальними назавжди. «Є щось, що не змінюється в любові та почуттях, які ми відчуваємо до людей. Люди змінюються, їх тіла розкладаються і вмирають, але є щось, що не змінюється в любові. Любов ніколи не вмирає. Коли емоція є достатньо сильною, щоб зібрати навколо неї пісню, в ній є щось незнищенне» [48].

На прикладі всіх розглянутих видів, проявів, метафоричних втілень концепту «любов» у світовій музично-пісенній творчості, можна дійти висновку, що саме поняття «любов» впливає на всі сторони життя соціуму, воно присутнє у релігії, мистецтві, культурі, зачіпає взаємовідносини індивідів у сім'ї, та за її межами. При цьому у сучасному світі прояви любові як соціального явища дуже неоднозначні. З одного боку, любов як божий дар надає людині сил, змушує її повірити в себе і в те, що вона не самотня у цьому великому світі, проте, з іншого боку, любов поглинає та засліплює людину, може призвести до страждань та мук саморуйнування.

У культурі та музичному мистецтві зокрема знаходять відображення всі названі раніше типи любові, а сюжетна інтрига, драматична напруга образних взаємодій найчастіше розкриваються як протиріччя з-поміж них, як між засобами людини досягати любові. Більше того, характер протиріч між рівнями, формами, ціннісними результатами любові визначає нахил того чи іншого естетичного способу художньої концепції – драматичного, ліричного,

трагедійного, епічного, виявляючи, в такий спосіб, багатовимірність любові як культурного явища.

Але якою б не поставала любов у її життєвому чи художньому втіленні, дві її якості залишаються постійними: любов виражає естетичне начало в його найчистішому особистісно-смысловому вигляді; вона несе в собі всі ті протиріччя, які притаманні людині та її свідомості, обумовлені найкращими та найгіршими, найдосконалішими та найвразливішими сторонами людської свідомості та ціннісно-смыслового досвіду людини.

РОЗДІЛ 2

ОБГРУНТУВАННЯ ТА АНАЛІЗ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ «МУЗИЧНА ПАЛІТРА ЛЮБОВІ»

2.1. Розробка й основні етапи підготовки творчого проєкту «Музична палітра любові»

Творчий проєкт та його розробка за своєю суттю є особливою формою авторської, виконавської, сценічної та звітної діяльності здобувача вищої освіти, соліста-вокаліста та концертного виконавця, що радикально відрізняється від усіх інших видів попередньої освітньої роботи. Сам процес створення проєкту та безпосереднє його проведення – це синтез мистецьких, виконавських та організаційних навичок, що є фіналом всього навчального процесу та надає можливість резюмувати досягнуте за час навчання, окресливши разом з цим майбутні перспективи виконавського зростання та реалізації набутих вмій та навичок в професійній діяльності.

27

Визначення та слідування послідовному плану підготовки, що поєднує в собі важливі аналітичні, репетиційні, режисерські та технічні завдання робить важливими та взаємозалежними при цьому всі етапи створення творчого проєкту, які можуть дати якісні результати лише за умови комплексного підходу до їх організації та поєднання.

Першочергові етапи розробки проєкту почалися з аналізу найбільш популярних тематичних напрямків в вокально-виконавському мистецтві естради, а оскільки №1 за популярністю та актуальністю тем у всьому світі є любов, сумнівів не залишалось – провідною темою проєкту стане тема любові. Багатогранність даного концепту відкриває перед виконавцем великі перспективи для її показу в пісенних зразках, що входять до репертуару творчого проєкту «Музична палітра любові». Однак складність полягала в тому, щоб зробити проєкт унікальним та не схожим на сотні та тисячі інших концертів, в яких оспівується любов. В попередніх розділах було визначено неосяжну кількість її проявів та варіацій, тому одним з надзавдань проєкту стало бажання показати різні грані любові в музично-пісенних образах, що стане для глядача цікавим та новим трактуванням теми, яка найчастіше в концертній площині обмежується піснями про романтичну любов двох людей і тільки. Дослідивши трансформаційні процеси людських уявлень про любов всіх часів, а також більш конкретно вивчивши прояви любові в музичній культурі було обрано напрямок подальшого творчого руху.

Наступним етапом підготовки творчого проєкту став підбір репертуару, який би максимально втілював всі прояви любові. Паралельно з підбором репертуару відбувалось осмислення художньо-творчих завдань, що стояли перш за все перед солісткою в процесі створення концерту та мали бути втілені в загальну концепцію проєкту.

Ґрунтуючись на визначених ідейних засадах та сформованому репертуарному списку, протягом більше ніж семестру відбувався постійний та безперервний репетиційний процес для підготовки музичного матеріалу, під час якого могли вноситись зміни та нові ідейні віяння в концерт. Спочатку

опрацьовувався сольний музичний матеріал, згодом поступово розпочалися репетиції обраних дуетних пісень, які вимагали більшого часу для розподілу партій, їх розучування та постановки номеру.

Після того, як була визначена загальна тема, задум та точний перелік пісень, важливим етапом став пошук та формування структури композиції майбутнього концерту. Адже композиція концерту – це не тільки встановлення порядку номерів, а ще специфічне їх розташування, поєднання між собою, продумане чергування з метою якісного втілення задуманої концепції та водночас забезпечення ефекту концентрації уваги глядача з максимальним емоційним впливом на нього. Композиція концерту може бути вибудована за законами різноманітності жанрів, стилів та їх контрастності, або ж за законом наростання темпоритму концерту, щоб цікавість глядача постійно зростала та посилювалась. Не продуманий, довільний порядок концертних номерів може не лише знизити вірогідність успіху концерту, а й взагалі зруйнувати відчуття цілісності проекту, а в такому випадку навіть окремі вдалі сольні номери будуть розцінюватись, як неякісні у сприйнятті слухачами. Існує також думка про те, що ефектні та потужні виступи варто зберігати на фінал, для того, щоб глядацький інтерес зростав з кожним номером, та практика показує наступну тенденцію: якщо початок та середня частина концерту не зацікавили глядача, то фіналу він може просто не дочекатись. Саме з урахуванням подібних особливостей композиції та концертно-музичної драматургії для творчого проекту «Музична палітра любові» був обраний метод наскрізного музично-драматичного розвитку впродовж всього концерту. Всі пісні концерту були вибудовані за принципом поступового логічного розкриття різних граней та напрямлень любові, які не суперечать одне одній, хоч і відрізняються між собою ідеєю, стилем, динамікою та емоційним наповненням.

Як наслідок, від майстерності побудови композиції залежить і темпоритм концерту. В правильному темпоритмі вокальних виступів закладений успіх їх сприйняття, як єдиної, цілісної сценічної дії, що розвивається, немов на одному диханні, без пауз, затримок чи навпаки поспіху. У випадку загальної проекції

темпоритму концертної програми проекту «Музична палітра любові» – це поступове, рівномірне наростання та логічна, спокійна розв'язка в фіналі.

Сучасними режисерами та постановниками часто використовується синкопована побудова темпоритму концерту, що базується на специфічній послідовності номерів та їх сполученні між собою, що призводить до різкої, контрастної зміни (переакцентуванні) ритмів всього концерту. Такий ритмічний «збій» вважається одним з найбільш ефектних засобів, завдяки якому режисер чи творець концерту підкреслює значимість конкретного номеру чи певної його частини. У нашому випадку такими контрастними елементами в творчому проекті є дві пісні – «Molitva» та «I feel good», що тематично, ритмічно та емоційно яскраво вирізняються серед інших пісень. Однак за рахунок обрамлення сценарними підводками, створюється доречне та зрозуміле темпоритмічне співставлення, адже ефект постійного наростання, якого ми притримуємось згідно загальної композиції в значній мірі також залежить від чіткості переходу від одного пісенного номеру до іншого, виходу та заходу в кадр виконавців, характеру та способу оголошення номерів.

Наступним важливим етапом, направленим на збереження художньої цілісності та своєрідної зв'язки пісенних номерів концерту між собою, було визначено необхідність наявності сценарію творчого проекту «Музична палітра любові» для гармонійного поєднання номерів між собою, їх художнього опису, загального налаштування глядачів на потрібний лад.

Практично відразу після остаточного визначення з концепцією проекту та репертуарним списком пісень, почалась робота над розробкою сценарію та пошуком ведучого. На початку розглядався варіант особистого проведення концерту, однак згодом було прийнято рішення, що необхідним є окремий ведучий, адже згідно задуму концерту, під час певних пісенних блоків планувались зміни костюмів, а на це потрібні часові проміжки, які можливо забезпечити лише за рахунок промов ведучого на сцені та вдало продуманого сценарію. Основою сценарію стала послідовність пісень, яка була обрамлена текстовими вставками, створеними з метою підготовки та активізації уяви

глядачів, донесенні до них ідейного змісту кожного твору та збереженні структури концерту з його офіційним початком, кульмінаційним центром та логічним фіналом. В той же час текстові сценарні частини, створені для озвучування в майбутньому ведучим, були лаконічними та стислими для уникнення перевантаження глядача та його нудьгування. Основним лейтмотивом сценарію стала ідея палітри, де кожна з 8-ми пісень є своєрідним та неповторним відтінком любові. Ведучим творчого проєкту «Музична палітра любові» було обрано Олександра Светогора, враховуючи його рівень володіння голосовим апаратом, сценічною майстерністю та досвідом роботи в івент сфері.

Ще одним важливим етапом підготовки став вибір локації для показу творчого проєкту «Музична палітра любові». Сценічним майданчиком було обрано розважальний комплекс «GALERA» («ГАЛЕРА»), що розташований на мальовничій Галерній затоці Дніпра. Локація повністю задовольняла концепцію загишного концертного дійства, як технічно, так і стилістично. Зал в трендових тонах, з можливістю встановлення подіуму-сцени для виступу солістів та необхідної апаратури.

Після визначення локації почався процес аналізу технічних, сценічних можливостей майданчика, варіацій застосування звуко-підсилюючої, освітлювальної апаратури, можливості технічних комунікацій для виступу. Як висновок був сформований необхідний технічний райдер для проведення проєкту, який однозначно вимагав звуко-підсилюючої апаратури, враховуючи естрадний напрямок проєкту. Згідно мінімальних потреб в організації концерту було вирішено, що необхідним є забезпечення концертного майданчику звуко-підсилюючою апаратурою, а саме: акустичною системою у кількості 2 шт., потужністю в 1 кВт кожна; backline (моніторами) 2 шт., сабвуфером 2 шт., потужністю 2 кВт кожен; 3-ма радіо-мікрофонами з базами; мікшерним пультом на 8 каналів. Також потрібен був комплект світло-техніки: статичні світлоприбори LED PAR 4 шт.; стробоскопи, динамічні світлоприбори – голови 4 шт.). Ще одним атрибутом для створення додаткових сценічних ефектів стала дим-машина.

Після оформлення технічних вимогу та шляхів їх реалізації було розпочато процес залучення до проектної роботи відео оператора та звукорежисера. Разом з ними було обговорено аспекти якісного запису звуку з концерту, варіанту можливого додаткового освітлення в залі, а також загальних важливих моментів, які будуть належати до сфери контролю звукорежисера (в нашому випадку звукорежисер паралельно був світло-оператором та відповідальним за подачу сценічного диму).

Після визначення місця проведення проєкту, затвердження технічно-необхідних аспектів підготовки та створення команди, що була залучена до процесу проведення, музичного оформлення та зйомок творчого проєкту було розпочато процес розробки афіші. Символічним було її оформлення в художньому та музичному стилях. Елементом афіші стало фото солістки з палітрою в руках на фоні нотного ряду, що в синтезі з назвою давало спільне уявлення про тематичний напрям концерту. Також для зручності знаходження локації, де буде презентуватись творчий проєкт – на афіші, поруч з назвою місця проведення було розміщено QR-код, завдяки якому кожен бажаючий може сформулювати зручний для нього маршрут. Далі був розпочатий процес розміщення афіші на просторах соціальних мереж, а її друкований варіант був представлений на інформаційному стенді розважального комплексу «GALERA».

Після всіх організаційних моментів вагомий спектр уваги був приділений художньому втіленню пісенного матеріалу в конкретні концертні номери, продумування костюмів, макіяжу для них та цілісних образів, які будуть актуальними для кожної окремої пісні та в цілому вписуватимуться в концепцію концерту. Під час створення власного творчого проєкту на виконавця лягає одразу кілька функцій – артиста, режисера та актора. Тому під час продумування сценічного образу, необхідним є проникнення в авторський задум композитора, осягнення та розуміння ідеї твору, а вже потім внутрішнього моделювання власного образу і відтворення його під час демонстрації проєкту,

лише в такому випадку слухачі будуть цілісно захоплені музичними переживаннями, створеними головним героєм – виконавцем під час концерту.

Окремим важливим аспектом підготовки образу виконавця є підбір нарядів, костюмів. Концертне вбрання для творчого проєкту «Музична палітра любові» було підібране за принципами дотримання цілісного сценічного образу та іміджу співачки, втілювало художньо-естетичне принципи створення загального образу, відповідно до ідейного напрямку кожної пісні проєкту та змінювалось відповідно до внутрішньо-тематичних концертних блоків. Так, першим сценічним образом була вечірня сукня пудрового кольору зі зйомними рукавами, яка є прекрасним романтичним варіантом для естрадної пісні любовної направленості, тому її було обрано для першого умовного блоку концерту, що складався з трьох ліричних пісень. В подальшому образи змінювались відповідно до тематичного контрасту пісень. Сіро-чорна сукня з характерним блиском люрексу та вирізами на талії допомагала в досягненні необхідного символічного образу для романсу «Коло на талії». Для рухливих, пристрасних та динамічних англійських пісень «I feel good» та з «Black velvet», що в дослівному перекладі означає «чорний оксамит», доречним став комбінезон чорного кольору, котрий в поєднанні з червоною помадою та червоними підборами транлює вічну класику сценічних образів співаків. Завершальним концертним нарядом, який був підібраний для двох фінальних пісень стала довга біла сукня, що під час дуетного виконання поєднувалась з костюмом Сергія Зака.

Підготовка сценічного образу є багатограним та одним з ключових етапів у проєктуванні концерту, адже завдяки ньому зокрема транлюється художня ідея, закладена в піснях. Цілісний сценічний образ співака включає в себе важливі елементи: зовнішній вигляд та поведінку на сцені; грим; концертний костюм; пластику та динаміку тіла; міміку; жести та багато інших аспектів. Всі вони є важливими нюансами в сценічному втіленні задуму концерту, центром якого по суті є сам виконавець, який шляхом трансляції власних вокальних, артистичних даних в поєднанні з вдало підібраним образом

комплексно створює сценічне дійство, основою якого є пісенний матеріал, який він демонструє.

2.2. Особливості репертуару у творчому проєкті «Музична палітра любові»

В процесі формування пісенної основи творчого проєкту було визначено прагнення підібрати різний за стилем, ідеєю, тематикою та темпоритмом репертуар, що вдало б трансливав загальну концепцію багатогранної та різної за своїми проявами та направленостями любові, яка була окреслена в ході теоретичного дослідження основ творчого проєкту та представлена в першому розділі.

До репертуарного списку, в якому обов'язковими були 8 пісень, увійшли 8 різноманітних відтінків-проявів любові, які в результаті вийшло вдало об'єднати в цілісну музичну програму-палітру та таким чином втілити в ній наскрізну музичну драматургію творчого проєкту. До палітри увійшла і любов в класичному варіанті, яка окриляє людину, і любов до матері (любов на рівні батьки-діти, діти-батьки), любов до Бога/Божа любов, оспівана, наприклад в пісні з символічною назвою «Молитва». Також до репертуару проєкту був включений романс, який транслює любовні протиріччя в глибинах жіночої душі. Пісня-втілення фанатичної любові до кумира та уособлення його образу в предметі знайшла місце в творчому проєкті та передувала музично-емоційній ейфорії, зображеній в наступній пісні, яка описує стан екстазу в людини, коли об'єкт любові поруч з нею. Логічними останніми акордами проєкту було вирішено зробити дві дуетні пісні у спільному виконанні з солістом Сергієм Заком, також випускником кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури НАКККіМ. В першому дуетному номері оспівувалась вічна тема любові двох людей, її складності, розлуки, перипетії долі та ліричних почуттів, а в фінальній пісні був зображений позитивний фінал стосунків, так званий

«happy end» та омріяний результат кожної пари – спільний дім, наповнений любов'ю.

Кожна пісня була включена до проєкту, як незалежна ланка, що несе в собі культурно-мистецьку та естетичну цінність, а їх особливості (як музичні, історичні, так і драматургічні) стали предметом дослідження в контексті творчого проєкту «Музична палітра любові».

Першим музичним відтінком, який відкриває концерт є пісня **«Крила любові»**. Вона була обрана для вступу через символічну назву, що дає початковій стадії концерту «окрилений, піднесений» задум. «Крила любові» – українська народна пісня, автором музики до якої є Михайло Балух, він зробив і аранжування композиції. Пісню можна почути у виконанні гурту «Hutsul Planet» – колоритного гуцульського проєкту з Коломиї, заснованого автором досліджуваної композиції. Їх творчість – це синтез фолку, року, блюзу та джазу, який самі учасники позиціонують як World music.

Потужний культурний проєкт, підтриманий українським продюсером Юрієм Нікітіним, цього року проводив відбір вокалісток, умовою якого було виконання саме пісні «Крила любові». Дуже символічним стало те, що переможницею відбору стала випускниця Національної академії керівних кадрів культури та мистецтв Вікторія Клець, що навчалась за програмою «Сольний спів» у класі викладача Бурміцької Людмили Франківни. Саме її перемога стала натхненним чинником та мотивацією для виконання даної пісні та включення її до творчого проєкту.

Пісня «Крила любові» відноситься до коломийок про розлуку та розповідає нам про світлу тугу дівчини за її милим, який поїхав до млина:

«...Ой поїхав мій миленький до млина, до млина,
А я за ним затужила, як мала дитина».

Перша згадка про твір датується початком ХХ століття. Пісню було записано у 1905 році Володимиром Гнатюком у с. Грабовець Богородчанського району Івано-Франківської області [12].

У сучасному варіанті пісня увійшла до другого альбому гурту «Hutsul Planet» під назвою «Весняні думи». Гармонійне поєднання мелодики, під супровід цимбалів та гітари, голосу занурює нас у справжній колорит гуцульських традицій, ідентифікуючи цю особливу етнічну групу.

Проект «Hutsul Planet» – яскравий приклад збереження національної ідентичності. Це не лише музичні композиції, це відтворення життя, побуту та традицій Гуцульщини. Зокрема, це можемо побачити у дебютному мультфільмі-фантазії «Аркан», що створений аніматорами з Hutsul Art Production у рамках проєкту.

Пісня «Крила любові» складається з трьох куплетів, приспіву, програвів між куплетами, в яких звучить характерний гуцульський інструмент – цимбали та гітарний драйв. Таким чином, утворилася жвава композиція з чітким ритмічним малюнком. У нашому виконанні в контексті творчого проєкту ця пісня містить два куплети – перший, третій та приспіву. Це зумовлено ідеєю більш швидкого розвитку драматургії та уникнення «затягнутого» першого виконавського номеру.

Пісня написана у тональності d-moll. Мелодія рухається у висхідному та низхідному русі, помітні вибагливі ходи гармонії, зокрема закінчення пісні «Як я собі заспіваю, голос сі покотить...» із розв'язанням тонічного тризвуку в домінантсептакорд.

Стилістична виразність композиції посилюється за допомогою семантичних відтінків слів-символів: «сива зозуленько», «сивий птаху». В українській фольклористиці образ зозулі символізує горе, нещастя, біду, яка, у досліджуваній коломийці підкреслює зміст слів «Ой поїхав мій миленький до млина, до млина», тобто сум за коханим. У пісні також звучать зменшливо-пестливі слова, зокрема «стодолонька», «голосок», «крилонька», «крильця»,

«миленький», «молоденька», що також притаманне українським народним пісням.

Приспів характерний емоційними вигуками, які широко використовуються у творчості українців:

«Ой кого я вірно люблю, вірненько, вірненько,
Принеси го на крилоньках, сива зозуленько.
Ой зозуле, зозуленько, позич мені крильця,
Най полечу, відвідаю свого чорнобривця».

Під час підготовки та виконання пісні «Крила любові», приділялася достатня увага миміці та жестам. На початку пісні вони стримані, однак не скуті, легкі, такі, що відповідають змісту, а вже в інструментальних переграшах між куплетами є можливість проявити всю сценічну пластику. Емоційні прояви широкі: від суму та розпачу до надії та світлої туги за коханим. Доцільним художньо-зображальним ефектом є використання рухів-імітацій легких змахів крил, що характеризує ідейну натхненність та захоплення ідеєю полетіти, відвідати свого милого на крилах любові. З метою застосування максимального образно-зображального прийому була підібрана відповідна сукня, з об'ємними рукавами, що нагадують крила та дозволяють використовувати відповідні імітаційні рухи.

В композиції «Крила любові» зображено та поєднано різну любов, оскільки текст пісні відображає почуття до милого, болісну розлуку та страждання. Водночас у композиції відчувається любов автора музики до гуцулів – гірської етнічної групи українців, його самотності та національного колориту. Це й так звана патріотична любов, яка, певною мірою, жертвна та героїчна. Всі ці грані любові необхідно передати слухачеві через чуттєве виконання, дати потужне емоційне налаштування аудиторії, оскільки ця пісня є першою в концертній програмі та є прийомом налаштування та емоційного контакту з слухачем, через національно-близьке, знайоме мелодичне підґрунтя.

37

Після першої, окриленої любовним настроєм пісні з народнопісенним відтінком згідно принципу емпатичного сприйняття музики було обрано другим відтінком – любов материнську. А найкраще любов до матері простежується у неймовірній ліричній композиції «**Мама моя**», яка написана спільно Л. Фабіан (слова) та І. Крутим (музика). Образ матері оспіваний багатьма поетами і це не дивно, адже зв'язок дитини з матір'ю сакральний, він виникає ще задовго до народження. Наповнене любов'ю серце матері створює цілий світ, воно здатне все пробачати, безмежно любити. Саме від матері починається поняття «любові». Мама прививає нам любов до світу, до самого себе, до оточення.

Лара Фабіан (справжнє прізвище – Крокарт) – співачка бельгійсько-італійського походження, яка співає п'ятьма мовами. Музикою та вокалом почала займатися з п'яти років і вже сьогодні, за понад 30-літній творчий стаж, її хіти стали відомими в усьому світі. З Ігорем Крутим співачка познайомилась у 2009 році, коли гастролювала у Москві. Саме тоді композитор подарував Ларі диск з музикою, які сподобались співачці та вона написала вірші до них. Творчий тандем Лари Фабіан та Ігоря Крутого призвів до появи альбому «Мадемуазель Живаго». Загалом, дискографія співачки налічує 13 студійних альбомів, 3 збірки, 4 концертних альбомів, 50 синглів і 5 відеоальбомів.

Голос Л. Фабіан – це ліричне сопрано, яке співачка майстерно прикрашає вібрато та свистковим регістром. Діапазон співачки охоплює чотири октави. При цьому, на кожному концерті її супроводжує педагог по вокалу. Лара Фабіан пояснює це тим, що для досягнення досконалого співу потрібно навчатися все **ЖИТТЯ**.

Творча постать І. Крутого відома не лише в Україні. Людина-легенда, пісні якого входять у репертуар найуспішніших артистів. Славу композитору принесла пісня «Мадонна», яку він написав у 1987 році для свого друга О. Серова. Згодом, для нього було написано ще декілька пісень, які стали справжніми хітами – «Музыка венчальная», «Ты меня любишь», «Как мне быть».

Окрім композиторської діяльності, Ігор Крутий проводить активну продюсерську діяльність: він є президентом концертно-продюсерської організації «АРС», яка організовує сольні концерти зірок світової та російської естради в межах країни та за кордоном, а також продюсує популярні телепрограми.

Пісня «Мама моя» написана у 2010 році та увійшла до альбому «Мадемуазель Живаго», до якого увійшли всі пісні, написані спільно з І. Крутим. У 2010 році відбулися зйомки однойменного музичного проекту, режисером якого став Алан Бадоев. До речі, до нього не увійшла пісня «Мама моя», але через декілька років вийшов кліп, який довгий час був не доступний.

Композиція «Мама моя» написана англійською мовою, проте ми впізнаємо у ній слова «мама моя» та фразу «Мама, я люблю тебе!», що в нашому варіанті звучить, як «Мамо, я люблю тебе». Ці слова зрозумілі, навіть, коли не знаєш перекладу пісні. Любов до матері – вона вічна, незмінна, найщиріша, незламна, свята. Під час виконання пісні «Мама моя» відчувається захоплення материнською любов'ю, яка в пісні називається особливою, про що співається у куплеті:

«That special love you share will last
Way beyond this life» [29].

Пісня «Мама моя» оспівує материнське терпіння, біль, прихований за посмішкою та силу материнської любові. Л. Фабіан стверджує, що саме завдяки своїй мамі вона стала хорошою людиною з доброю душею. Саме про це йдеться у приспіві:

«I'm a better person thanks to your love
I'm a better soul since I am your child» [29].

Паралель була проведена й в сценарній драматургії концерту «Музична палітра любові», коли ведучий розповів про роль мами в житті виконавиці та солістки проекту та про те, що якби 16 років тому саме мама не відвела

маленьку дівчину Юлю до музичної школи, то цього творчого проєкту могло б і не бути.

Пісня написана у темпі Largo, в тональності c-moll, яка у приспіві модулює в f-moll і у другому куплеті повертається у вихідну тональність. У куплеті спостерігаємо висхідний рух мелодії вгору, з використанням таких інтервальних стрибків, як кварта, терція, велика секунда, мала секста й октава, що є вокальною складністю для виконавця.

Імпровізований вокаліз на початку пісні надає їй особливої чуттєвості, наповнює надзвичайними барвами емоційності.

Виконання композиції «Мама моя» вимагає від співака проникнення у зміст твору, емоційної емпатії, звернення до дитячих спогадів та вдячності, оскільки йдеться про святу любов – материнську. Жести та рухи в пісні чуттєві, плавні, інколи використовується зображальний ефект, як у випадку показу сліз, спогаду перших кроків та ін.

Наступним музично-пісенним втіленням любові є пісня з символічною назвою «**Molitva**», що характеризує особливий вид любові – любові до Бога. Пісня «Molitva» – сингл сербської співачки Марії Шерифович. Саме ця композиція принесла їй перемогу на міжнародному конкурсі «Євробачення-2007». Пісню можна почути чотирма мовами – сербською, англійською (називається «Destiny» – «Доля» в перекладі), фінською та російською. В нашому проєкті пропонуємо виконання сербською мовою. Музику до «Молитви» написав Володимир Граїч, слова – Саша Мілошевич Маре, який також зробив і аранжування.

Володимир Граїч – сербський композитор, музичний керівник багатьох розважальних шоу. Ним написано багато музики для театрального репертуару, для рекламних кампаній. Більше 20-ти його композицій були відмічені у різноманітних номінаціях на музичних фестивалях в Сербії та інших країнах. Багато пісень В. Граїча, зокрема і «Молитва» були названі «Хітами року». У 1994, 2000, 2006 та 2007 роках його визнано кращим композитором року.

Саша Мілошевич Маре – сербський поет, композитор, аранжувальник і продюсер. Він також є постійним суддею сербського телевізійного конкурсного шоу талантів «Nikad nije kasno» та «Први глас Србије» («Сербія шукає таланти»).

Назва пісні говорить сама за себе – це молитва Богу, в якій виконавиця показує свою любов до нього, як вона зазначає, єдину любов у її житті. Текст пісні дуже глибокий, він одночасно торкається релігії та внутрішніх пошуків людини:

«Al Bogu ne mogu
Lagati sve dok se molim,
A lazem ako kazem
Da te ne volim» [50].

Стиль пісні, як і її слова відображають біль і страждання, відчайдушний заклик до Бога. Ця пісня є актуальною не лише для Сербії, а й для України, яка переживає зараз складні часи. Вирішальним моментом, який остаточно затвердив в переліку пісень саме цю композицію став перегляд нового відео-кліпу на цю пісню, що з'явився на платформі Youtube під час пандемії. В ньому Марія Шерифович співала під час комендантської години, в повністю ізольованому місті, на вулицях якого практично не було людей через черговий локдаун та заборону виходу на вулицю. Своєю молитвою та проявом любові до Бога, надії на його допомогу, вона зібрала своїх слухачів у вікнах приналежних будинків та об'єднала всіх людей завдяки пісні. Такий жанр пісень може відігравати потужну компенсаторну функцію під час складних соціальних процесів людства.

Однак якщо порівняти всі варіанти пісні, на різних мовах, то кардинально відмінною від інших, є англійська версія, де мова йде про долю, яку не можна змінити:

«Destiny
Even though I've tried I cant deny you

If I'd let you go, I'd betray my soul
I know that this is something more
Even though nothing's spoken for,
a way that you will feel the same about me
Destiny» [49].

Пісня «Молитва» відноситься до жанру балканської балади. Мелодія написана в тональності d-moll. Після першого куплету та приспіву звучить програш, який написаний з модуляцією в тональність e-moll. У приспіві до основної партії солістки приєднується хор, який виконує партію бек-вокалу, зокрема підголосків. Драматичного забарвлення додає потужний вокаліз, в якому відбувається модуляція в fis-moll.

Під час виконання пісні актуальним є використання мелізматика, широких вокальних інтервалів, зокрема октави вгору в кінці приспіву, розспівуючи слова «molitva». Використання субтону та белту на високих нотах надає пісні особливого забарвлення, та робить її надзвичайно корисною для виконання з метою розширення діапазону вокальних прийомів.

Композиція поступово розгортається у динамічному сенсі, основне напруження припадає на вокаліз та останній приспів. Пісня закінчується спокійною динамікою, де використовується прийом, доспівування своєї «Молитви» майже пошепки, що є зображальним ефектом інтимності, сокровенності моменту. Під час концертного виступу був використаний прийом складання рук з мікрофоном, як імітація жесту молитви. Загальний діапазон міміки та жестів при виконанні цієї пісні варіюється від стриманого до більш активного.

Після демонстрації відтінків окриленої, материнської та направленої на Бога любові наступним елементом палітри стане пісня – втілення жіночих любовних переживань, викликаних любов'ю до партнера.

«Коло на талії» або «Коло вогню» – це романс, написаний легендарним Миколою Мозговим. Він є автором, як слів, так і музики. Ця пісня була

написана у 1996 році для Тетяни Дяченко. Серед інших пісень, написаних композитором на власні тексти, є: «Край, мій рідний край», «Спомин», «Горянка», «Ти пригадай», «Вперше», «Моя перша любов» та інші. Авторська пісня посідає окреме місце у творчості М. Мозгового, а зокрема твір «Коло на талії» є досить складними у виконанні, як за мелодійністю, так і ліризмом, тому потребують майстерного володіння, як голосом, так і засобами виразності. Драматизм пісень вимагає від виконавця певних акторських навичок, які могли б краще передати емоційний сюжет виконуваної пісні. Інтонаційною основою пісенної творчості композитора є карпатський фольклор. Кожна його пісня розповідає певну історію життя, такою є і виконувана нами композиція «Коло на талії». У романсі, написаному М. Мозговим, одразу впізнається його почерк – у ньому відчувається безмежна любов та неповторна душа автора [32, с. 111].

Сьогодні цю композицію можна почути у виконанні молодих співачок – Аліни Башкіної та Ольги Цибульської, Марти Адамчук та більш відомої Тетяни Піскарьової, які виконали пісню у різні роки на вечорах пам'яті М. Мозгового, організованих його дочкою Оленою Мозговою. Варіант виконання в ході концерту «Музична палітра любові» наближений по типу супроводу до Ольги Цибульської, а застосування вокальних прийомів комбінувались між характерними виконаннями всіх співачок.

Романс «Коло на талії» вирізняється з-поміж інших пісень М. Мозгового речитативно-декламаційною мелодикою куплету та розспівним приспівом. Між куплетами, в яких напруга постійно наростає та динамізуються, містяться інструментальні програти.

Перший куплет – це тиха розповідь, що переходить у плавний, наспівний приспів. Можемо зауважити, що слова пісні побудовані, як монолог, у формі звернення до об'єкта пристрасті: «Я не прагну від Вас ні жаги, ані жертв...». Таким чином, у цьому куплеті відчувається примирення з долею, заперечення своїх потреб і почуттів. Хоча вже наприкінці куплету й у приспіві бачимо, як героїня переживає кожен дотик, кожен поцілунок, який затуманює розум. Серед засобів виразності, зустрічаємо протиставлення у приспіві:

«Ліпше зіркою згаснуть
У ньому від щастя,
Аніж каменем грітися
Коло вогню...» [31].

Другий куплет – крик душі, надривний та емоційно мелодекламаційний. Героїня визнає свої почуття, вже не прагне їх приховувати, скоріше кричить про них на весь світ:

«Так, я прагну від Вас
І жадання, і жертв,
І червоних троянд
Серед білих морозів.
І кохання нехай
Спопеляє наш розум.
О, хай Бог від блаженства
Нас не вбереже...» [31].

«Коло на талії» розповідає нам про пристрасну любов, відчайдушну, яка стрімка та бурхлива, водночас така жадана та болюча.

Кульмінаційний момент настає у приспіві, який виконується теж надривно. Далі під час програшу йде емоційний спад, що позначається також на міміці та жестах, і закінчення пісні на спокійній динаміці – закінчуємо пісню голосоведенням розмовного характеру. Такий розвиток є характерним для жанру романсу.

«Коло на талії написано» в тональності G-dur. У пісні переважають інтервали – секунда та терція, тільки на початку приспіву зустрічаємо малу сексту. Романс має куплетну структуру, фразування вільне та йде від змісту поетичного тексту.

Цікавим та своєрідно темним відтінком музичного прояву любові вже до кумира мільйонів є пісня, натхненна життям та творчістю Елвіса Преслі, чий голос порівнювали з чорним оксамитом, який і дав ідейний поштовх для створення пісні «**Black velvet**», написаної Девідом Майклом Тайсоном і Крістофером Уордом у 1989 році. Пісню виконала канадська співачка та композитор Аланна Майлз, яка увійшла до її дебютного альбому та є присвятою любові до кумира Елвіса Преслі.

«Чорний оксамит» – канонічне зображення Елвіса з мікрофоном на чорному фоні чи оксамиті. Баритон зірки часто порівнюють саме з оксамитом. Таку назву має також фарба для волосся, яку використовував Е. Преслі. У пісні згадується Джиммі Роджерс – блюзовий виконавець, мистецтво якого вплинуло на творчу діяльність Елвіса Преслі.

Окрім того, у пісні згадуються й інші епізоди, які причетні до життя популярного співака, смерть якого для багатьох стала неочікуваною та загадковою, про що також згадується у пісні:

«Every word of every song that he sang was for you

In a flash he was gone, it happened so soon

What could you do?» [40].

Рок-балада «Black velvet» швидко набула обертів популярності – очолила чарти Billboard, зайняла перші сходинки хіт-парадів, а співачка отримала премію «Греммі» в номінації «Краще жіноче рок-виконання».

Девід Майкл Тайсон – канадський продюсер (володар численних нагород «Продюсер року») і автор пісень. Тайсон продюсував творчу діяльність Аланни Майлз. Крістофер Уорд – поет-пісняр, під час написання пісні був бойфрендом Аланни.

Активна басова та ударна лінія, яка надає деякої зверхності композиції, гармонічно поєднується з сильним контральто Аланни Майлз. Використання

прийому «реттл», що часто зустрічається власне у рок-композиціях, підкреслює стиль пісні.

Початок композиції містить невимушений вокаліз, який налаштовує на подальше розгортання мелодики. Співачка також використовує субтон та мелізматику для підкреслення окремих слів, зокрема «high», «wild», «aisle», «you», а також вібрато наприкінці приспіву. Кульмінація пісні відмічається поступовим зменшенням динаміки та вкрапленням таких інструментів, як синтезатор та електро-гітара.

Найдрайвовіше в контексті нашого виконання звучить приспів. Можливо тому, що автор пісні Крістофер Уорд вважав, що у ньому містяться два рядки, які власне передають зміст усієї пісні:

«A new religion that'll bring you to your knees
Black velvet if you please» [40].

Відповідно до стилю пісні «Black velvet», при виконанні цієї композиції необхідно вправно володіти вокальними прийомами, які використовуються у рок-музиці. Так званий екстремальний вокал потребує тривалого тренування, звичайно під наглядом вокального педагога, оскільки може зашкодити голосовим зв'язкам. До екстремальних прийомів відносимо: скрім, гроул, фрай (штробас), ретл, дісторшн та інші. При виконанні пісні використовуємо, здебільшого, тверду атаку звуку.

Композиція написана у тональності e-moll. Спостерігається акордна незмінність у куплеті, що продовжує басову гармонію вступу. Така мелодична лінія простежується до самої кульмінації, яка займає досить тривалий проміжок пісні – 1 хвилину. Вокальна партія там практично відсутня. Відповідно до структури оригінального виконання пісні в кінці нашого варіанту виконання присутня певна імпровізація з останніми словами приспіву: «if you please».

В варіанті виконання Аланни Майлз спочатку вони повторюються так само, як і наприкінці пісні, далі йде стрибок на малу септиму вгору, де

46

застосовується субтон. Потім вокальна партія піднімається ще на терцію вгору, де відчуваємо легке розщеплення в голосі. Після чого, вже без слів, слідує спів на морморандо, мелодія виконується на октаву нижче, де співачка вкотре показує майстерне володіння низькими нотами, що притаманне голосовому діапазону. Наша інтерпретація наближена у синтезі вокальних прийомів до оригінального варіанту, проте характеризується більш обережними та класично-естрадними вокальними прийомами. Під час виконання пісні використовується широкий діапазон жестикуляції від плавної до різкої, співацька міміка досить активна, драматична.

Найактивнішим та практично вибуховим кольором концертної музичної палітри став світовий хіт «**I Feel good**» («I Got You»), написаний у 1964 році Джеймсом Брауном. У пісні йде мова про взаємну любов. Про відчуття наповненості, радості від того, що, той, кого ти любиш, поруч. І дійсно. Що може бути прекрасніше за це відчуття:

«Wow! I feel good, I knew that I wouldn't of
I feel good, I knew that I wouldn't of
So good, so good, I got you» [46].

Цікавим фактом є те, що за три роки до виконання пісні Д. Брауном, її записала його бек-вокалістка Івонн Фейр, проте таку інтерпретацію публіка сприйняла з прохолодою. Справжнім хітом «I Feel good» стала саме завдяки Брауну. Таким чином, примітивний текст, покладений на танцювальну музику, одразу піднявся на третю сходинку Billboard Hot 100, увійшов у список 100 величних пісень рок-н-ролу та рейтинг 500 величних пісень усіх часів.

Пісня настільки популярна, що її можна почути на різноманітних шоу талантів; у фільмах – «Астерікс і Обелікс: місія Клеопатра», «Гарфілд», «Двоє: я і моя тінь», «Один дома 4», «Трансформери», «Чокнутий професор», «Шої починається» та ін.; у серіалах, телевізійних заставках. Майстерно та неповторно пісню виконала Тіна Кароль на конкурсі «Нова хвиля-2005»,

47

зайнявши почесне друге місце й отримавши спеціальну відзнаку від примадонни Алли Пугачової.

Джеймс Браун – американський співак, автор пісень, піаніст, гітарист, перкусіоніст та ін. У його творчому доробку міститься 67 студійних альбомів, 43 збірника, 12 концертних альбомів. Окрім того, він знявся у 7-ми фільмах, серед яких «Доктор Детройт». «Таємний брат» і «Фінкс» та інші.

Композиція, написана у стилі фанк, вирізняється характерними для стилю «соул» викриками, зокрема «Wow». Тут присутня типова для блюзу 12-ти акордна послідовність. Акцент зміщується на партію труби та перший такт. Особливого забарвлення надає мелодія саксофону, яка звучить у програвші.

До свого проєкту ми включили «I Feel good» у інтерпретації української співачки Т. Кароль. Тіна Кароль – харизматична співачка, голос якої, діапазоном в три октави вражає силою та чистотою звучання. Тіна володіє багатьма вокальними прийомами, серед яких твенг, белтінг, йодль, мікст, складна мелізматика, вокальний рик, свистковий регістр, вібрато та ін.

Композиція «I Feel good» написана у тональності D-dur. Тіна Кароль виконує цю пісню на тон нижче оригіналу, у тональності C-dur. «I Feel good» характеризується жорстким ритмом, зміщенням всіх ритмічних партій, тобто кожен інструмент виконує особливий ритм навколо основного. У результаті, чуємо бас-гітару на передньому плані. У оригінальній композиції також присутній саксофон М. Паркера.

Мелодичні фрази у досліджуваній пісні дуже короткі та циклічно повторюються:

«Wow! I feel good, I knew that I would, now
I feel good, I knew that I would, now
So good, so good, I got you
Whoa! I feel nice, like sugar and spice
I feel nice, like sugar and spice
So nice, so nice, I got you» [46].

Куплет схожий на речитатив з характерними вигуками. Тому голос тут також, в свою чергу, є інструментом, перш за все, ритмічним. У пісні використовується багато імпровізації, широкі інтервальні ходи, зокрема на сексту та октаву. З технічних прийомів – глісандо (зокрема на словах «feel» та «you»), фальцет та белтінг, з елементами ретлу.

Фанкова композиція вимагає сценічної рухливості, гнучкості та вміння передати емоційну збудженість, запальний характер пісні. Тіна Кароль, наприклад, влаштувала справжнє видовище при виконанні пісні «I Feel good». Це не просто спів, а шквал енергії, який вибухнув назовні. Ми постаралися втілити максимально яскравий за емоційним забарвленням образ під час виконання даної пісенної композиції, підкріплений і зовнішнім контрастним перевтіленням – чорний костюм, грим з акцентом на червоні губи, що в цілому дуже вдало вписалось в художньо-вибухову, нестримну концепцію пісні.

Після нестримної любові до кумира та ейфорійного запалу від «I feel good» русло концерту повернуло до показу вічних романтичних перипетій між люблячими людьми. Символічним стало виконання пісень про любов двох людей саме дуетним складом.

Лірична композиція «**Не моя**» виконувалась в дуеті з Сергієм Заком. В оригіналі вона належить до однойменного альбому гурту «Kozak System». Це третій студійний альбом гурту, який вийшов у 2018 році. Пісню також можна почути у виконанні дуету Давида Стеблюка та Анастасії Мацуцкої, яку вони виконали в рамках 8 сезону «Голосу країни». На нашу думку, вийшла цікава, чуттєва версія, яку ми спробували відтворити в рамках нашого проекту.

Український рок-гурт створений у 2012 році в Києві складається з музикантів із гурту «Гайдамаки». Лідером гурту є Іван Леньо, який, окрім вокалу, виконує партії акордеону та фортепіано. Також до складу гурту входять наступні інструменти: гітара – Олександр Дем'яненко, бас-гітара – Володимир Шерстюк, барабани – Сергій Борисенко, труба та синтезатори – Сергій Соловій, кларнет – Мітя Герасимов.

Василь Симоненко – автор ґрунтовної частини тексту пісні, український поет-шістдесятник, життя якого було дуже коротким – неповних 29 років, але більшість із них він присвятив літературній діяльності. За весь період творчості вийшло лише дві його збірки – перша «Тиша і грім», яка вийшла ще за його життя, друга збірка з'явилася на світ лише після смерті поета. На музику покладено два вірші поета – «Лебеді материнства» та «Не моя».

Олександр Положинський – сучасний співавтор частини тексту пісні, український співак, екслідер гурту «Тартак» і проєкту «Був'є», шоумен і ведучий. Гурт «Тартак» заснований у 1996 році та з того часу випустив 10 альбомів і 47 кліпів. Проєкт «Був'є» трохи молодший, у цьому році йому виповнилося 7 років. Він має лише 2 альбоми.

За основу пісні «Не моя» взято вірш В. Симоненка «Ну, скажи, хіба не фантастично», написаний у 1962 році. Доповненням до нього (дописаний другий стовпчик) стала лірика О. Положинського. На нашу думку, куплети вдало доповнили один одного, ніби вони написані однією людиною.

Музика до пісні належить гурту «Kozak System», а саме О. Дем'яненку. Він написав музику до пісні, проте одного куплету виявилось замало, тому хлопці з гурту звернулися до лідера гурту «Тартак» О. Положинського, з яким неодноразово працювали. Саундродюсером пісні виступив Мілош Єліч – аранжувальник та клавішник гурту «Океан Ельзи». Таким чином, пісня стала титульною у альбомі «Kozak System».

Пісня «Не моя» розповідає про незбережене, втрачене кохання. Автор із сумом переосмислює своє ставлення до коханої, шкодує про те, що не зумів зберегти стосунки:

«Доля часто є несправедлива,
Там і тут, так само, як і скрізь.
Якось буду я, ти будь щаслива, –
Нам з тобою більше не зійтись!..» [19].

Вірш написано у змішаному віршованому розмірі, але переважає п'ятистопний хорей. Текст наповнений багатьма художніми засобами, зокрема метафорами «під суворим небом», «доки мерехтять світи»; епітетами «хаос доріг», «суворе небо». У пісні також зустрічаються анафори «як...як», «ми... ми» та риторичні оклики та запитання – «скільки раз це бачила Земля?», «я тебе зустрів і не зберіг?» і т. ін.

Композиція написана в тональності e-moll та має куплетну форму з приспівом. Куплет написаний у розповідному характері, увага акцентується саме на приспіві. Вокальна партія приспіву виконана в терцію, а за другим разом, коли йде реприза, він розділений на три партії, що виділяє його по всій композиції.

Особливого забарвлення надає програш на трубі. Хоча це поп-рокова композиція, окрім соло-гітари, басів та ударних використано цимбали та акордеон, як супровідні інструменти. Мелодія рухається у висхідному напрямку, як у куплетах, так і приспіві.

Приспів філософського змісту постійно повторюється, на коді автор намагається підкреслити трагічність пісні словами:

«І тому для мене так трагічно
Те, що ти чиясь, а не моя!..» [19].

Пісня «Не моя» є досить емоційною, тому її потрібно виконувати з відповідними жестами та мімікою. Так, як ми виконуємо її в дуеті, наші погляди та жести спрямовані один до одного та до глядача. На відміну від оригіналу, який звучить у стилі рок, ми представляємо ліричну версію пісні «Не моя». Куплети поділено навпіл: перший – жіноча партія, другий – чоловіча. Наприкінці голоси зливаються в унісон на фразі «ми з тобою просто ти і я», що надає відчуття нескінченності та філософського змісту. Історія, яка не має кінця, таке враження, що герої, навіть розійшовшись, на емоційному рівні все

одно залишаються поряд. Спробуємо передати ці відчуття, щоб у нашу історію повірив і глядач.

Фінальним відтінком музичної палітри є втілення любові в особливому місці, про створення якого мріє кожне любляче серце. Пісня «Дім сонця» також в дуетному виконанні – є узагальненим втіленням мрій про майбутнє пари, яка вже пройшла випробування часом. В сучасному музичному просторі існує не так багато пісень про щасливу любов та сімейне життя, адже зазвичай описуються всі її драматичні аспекти. Однак пісня «Дім сонця» ідеально підійшла до концепції наскрізного музично-драматургічного розвитку та відіграла композиційну роль «хеппі енду» в концертній програмі. Слова до композиції написав Ігор Забара, він також є і її виконавцем. Український варіант композиції написаний Оленою Назаровою (Зінчук). Саме такий варіант пропонуємо розглянути у нашому проєкті.

Музику до пісні написав український композитор Олександр Бурміцький. «Дім сонця» можна почути у фільмі «Письмо по ошибке», де вона звучить російською мовою.

Олександр Бурміцький – український композитор, баяніст і диригент, заслужений артист України, а також чоловік відомої співачки, заслуженої діячки мистецтв України та викладачки НАКККіМ Людмили Бурміцької. Окрім пісенної творчості, Олександром створено музику до 30 вистав. Багато пісень композитор написав у співавторстві. Більшість його пісень (понад 90) присвячено прикордонній тематиці, чим він встановив рекорд України в категорії «Мистецтво. Патріотичне виховання» і внесений до Книги рекордів України.

Пісенна композиція «Дім сонця», оригінал якої звучить в дещо бардівському стилі, де, в кращих традиціях, в основному звучить гітара, але додається і саксофон, що урізноманітнює музичне полотно акомпанементу. Пісня переносить нас у будинок мрії кожної закоханої пари, будинок-втілення любові, туди, де панує злагода, де немає зла та біди, про що і йдеться у приспіві:

«Ми візьмемо в наш дім любов
Всю, що є на землі,
І співатимуть знов і знов
Лиш для нас солов'ї.
В тому домі не буде зла
І не буде біди,
Будем поруч і я, і ти
Назавжди, назавжди.
Назавжди».

Таким чином, творчий проєкт завершується на такій позитивній ноті, на прикладі ідеальної любові: взаємної, мрійливої, не знаючої втоми, сповненої надій. Вінцем музичної палітри став показ головних моральних цінностей, які ніколи не вийдуть з моди та завжди матимуть зв'язок з реальним життям та почуттями людей.

Пісня – це відображення життя суспільства у дрібних деталях. Всі пісенні твори, що увійшли до «Музичної палітри любові» у повній мірі відображають і віддзеркалюють життєві цінності, етичні погляди, уявлення про любов, її прояви та зміни, що відбуваються на різних етапах розвитку суспільства.

Концептуальний простір любові в репертуарному переліку пісень представлений такими образами, виділення та аналіз яких дав змогу представити основні концептуальні образи та метафори досліджуваного поняття любові в сучасному музичному мистецтві.

ВИСНОВКИ

В ході дослідження теми любові, проведеної під час роботи над творчим проектом «Музична палітра любові», було зроблено висновок, що в сучасних реаліях любов постає неоціненною смисловою цінністю та одночасно своєрідним лідером популярності серед інших мистецьких тем. Описана в роботі феноменальність популярності любові зумовлена поєднанням в ній одразу кількох культурних смислів: соціального, оскільки любов пов'язана з ідеєю гармонізації людських відносин; етичного, бо любов виступає вершиною морального ставлення до людини; естетичного, що полягає у розгляді любові як духовної насолоди, бажання та потягу до краси; біологічного, бо любов є комплексом бажань і пов'язаних з ними переживань. На нижчому рівні любов виявляє себе у зв'язку з життєво важливими потребами, а на більш високому – рівні самопрояву – любов сприяє самореалізації особистості.

Короткий огляд робіт дослідників різних історичних епох показав неоднозначність авторських підходів до сутності любові, що шляхом втілення в мистецтві збагачує ідеалами та насичує глибокою духовністю людські відносини. Любов є унікальним та незамінним елементом в житті й творчості людини. Вічна популярність теми любові в усіх мистецьких проявах пояснюється процесом рефлексії в емоційному аспекті, що використовується як прийом в естрадних піснях, роблячи їх популярними серед слухачів всього світу через зв'язок переживань, описаних в піснях з реальними почуттями людини.

В процесі роботи над творчим проектом «Музична палітра любові» була досягнута його мета – розкрити тему любові в розмаїтті її виявів у сучасній естрадній пісенній творчості. Таким чином в теоретичній частині було розглянуто еволюцію поглядів на тему любові мислителів різних часів та наведено приклади градацій любові у пісенному мистецтві.

У роботі описано практичний процес створення й розробки творчого проекту «Музична палітра любові» та реалізації концерту: вибір теми, підбір

репертуару та створення сценарію, побудова музичної драматургії, безпосереднє виконання сольної концертної програми.

У процесі проведення музично-виконавського аналізу обраних для творчого проекту «Музична палітра любові» пісенних композицій було показано всю багатогранність любові як культурного явища. Творчий проект «Музична палітра любові» складається з 8 пісенних творів, різних за динамікою, настроєм, емоційним наповненням та розкриттям відтінків та кольорів любові. У пісні «Крила любові» – окриленість почуттями кохання, в романсі «Коло на талії» – змалювання суперечливої сили любові в глибинах жіночої душі. В композиції «Мама моя» оспівується особлива любов до матері, в концертному номері «Molitva» транслюється любов та віра в Бога. Пісня «Black velvet» знайомить слухача з особливим фанатичним проявом любові до кумира, а специфічний стан ейфорійного екстазу від любові втілюється в пісні «I feel good». Фінальними відтінками, що символізують любов як почуття, що пов'язує двох людей, стали дуетні пісні, що також тематично різняться між собою. Пісня «Не моя» відкриває перед глядачем завісу проблем у любові, що мають місце в кожных стосунках та є вічною темою філософських роздумів. Фінальний номер концерту є втіленням образу щасливого «хеппі енду», де «Дім сонця» є місцем сили, гармонії та спокою для двох люблячих сердець. Таким чином, проект «Музична палітра любові» охопив різні прояви концепту любові в пісенній творчості.

Схожість

Джерела з Інтернету

16

1	https://revmarkscahefer.blogspot.com/2021/10/brown-sugar-lyrics-easy-peach-cobbler.html	6 джерел	0.39%
2	http://www.topicsexpress.com/I-Got-You-I-Feel-Good-Wo-I-feel-good-I-knew-that-I-wouldnt-topic-961205907241491	2 джерела	0.37%
3	https://forum.fok.nl/topic/2063068/1/9999		0.34%
4	http://www.sivukatu.com/biisit/index.php?f=pop	3 джерела	0.27%
5	https://tekstovi.net/2,270,22414.html		0.12%
6	http://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/52/%D0%94%D0%BE%D1%86.%D0%92%D0%BE%D1%80%D0%BE...		0.1%
7	http://8ref.com/7/referat_73979.html		0.06%
8	https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/Avtoreferat-Kurnosov.pdf		0.06%

Цитати

Цитати

18

- 1 «низький той вульгарний шанувальник, який любить тіло більше, ніж душу»
- 2 «Істинна любов бажає на шкоду собі бути корисним іншим... Ніхто не може любити іншого, якщо до цього він не полюбив себе – але тільки праведно»
- 3 «маленькому мерзенному лоскоті»
- 4 «концепт “любов” пов’язаний не тільки з вірою, словами, волею, але і з негативними переживаннями – страхом, тугою, гріхом, смутком, проте при цьому сполучним елементом цих груп є концепт «радість», 12 семантичне ядро якого представлено “турботою”; оскільки любов викликає активну дію, вчинок, то може розглядатися як об’єкт, на який спрямована мета; любов як ставлення до подібності є духовною якістю»
- 5 «Поп-музика створюється для досягнення комерційного успіху, і почуття любові, її пробудження, нерозділеності надзвичайно привабливі для будь-якої аудиторії в будь-який час...»
- 6 «Важливість і складність явища любові визначаються тим, що в ньому, як у фокусі, перетнулися протилежності біологічного і духовного, особистісного і соціального, інтимного і загальнозначущого. З одного боку, статева або батьківська любов містить в собі здорові біологічні та загальні інстинкти, що є спільними у людини з тваринами, і немислима без них. З іншого боку любов, наприклад до ідеї може являти собою інтелектуальний захват, можливий тільки на певних рівнях культури. Але якою різною за своїм психологічним матеріалом може бути любов, якою мати любить своє новонароджене немовля, любов, якою закоханий любить свою кохану, і любов, якою громадянин любить свою Батьківщину, все це є любов, що відрізняється від усього, що тільки «схоже» на неї – від егоїстичного “потягу”, або “інтересу”...»
- 7 «парадоксальної насолоди смутком, викликаним музикою»
- 8 «Більшість людей не можуть висловити свої почуття, тому хороша пісня про любов має змусити їх сказати: «О, Боже, я саме так і відчуваю»
- 9 «Гамлет для джазмена»
- 10 «Є щось, що не змінюється в любові та почуттях, які ми відчуваємо до людей. Люди змінюються, їх тіла розкладаються і вмирають, але є щось, що не змінюється в любові. Любов ніколи не вмирає. Коли емоція є достатньо сильною, щоб зібрати навколо неї пісню, в ній є щось незнищенне»
- 11 «...Ой поїхав мій миленький до млина, до млина, А я за ним затужила, як мала дитина»
- 12 «Ой кого я вірно люблю, вірненько, вірненько, Принеси го на крильоньках, сива зозуленько. Ой зозуле, зозуленько, позич мені крильця, Най полечу, відвідаю свого чорнобривця»
- 13 «Край, мій рідний край»
- 14 «Я не прагну від Вас ні жаги, ані жертв...»
- 15 «Ліпше зіркою згаснуть У ньому від щастя, Аніж каменем грітися Коло вогню...»
- 16 «Так, я прагну від Вас і жадання, і жертв, і червоних троянд Серед білих морозів. І кохання нехай Спопеляє наш розум. О, хай Бог від блаженства Нас не вбереже...»
- 17 «Доля часто є несправедлива, Там і тут, так само, як і скрізь. Яюсь буду я, ти будь щаслива, – Нам з тобою більше не зійтись!..»

18 «І тому для мене так трагічно Те, що ти чиясь, а не моя!..»